PÉCSI KODÁLY ZOLTÁN GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2020

Tartalom

1. Az intézmény neve, mottója 6

1.1 Az iskola öndefiníciója 6

2. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai 11

2.1 A Nemzeti alaptantervben meghatározott feladatok 11

2.2 A pedagógussal szemben támasztott intézményi elvárások 14

3. Az iskola nevelési programja 16

3.1 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 16

3.2 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 18

3.2.1 Az egészségnevelés területei iskolánkban 19

3.2.2 Boldog Iskola Program 20

3.2.3 Céljaink 20

3.2.4 A végrehajtás színterei 21

3.3 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 23

3.3.1 A közösségfejlesztés fő területei: 23

3.3.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok: 24

3.3.3 Az iskolai oktató-nevelő munka közös cselekvéseinek színterei és tevékenységei, ezek intézményszerű tervezése, megvalósulása 27

3.3.4 Lázár Ervin Program (LEP) 29

3.4 A közösségi szolgálat 30

3.4.1 Jogszabályi háttér 30

3.4.2 A közösségi szolgálat fogalma 30

3.4.3 Az iskolai közösségi szolgálat célja 30

3.5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 32

3.5.1 A tehetséges tanulók támogatása 32

3.5.2 A tanulási problémákkal küzdő tanulók támogatása 38

3.6 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 40
3.6.1 A pedagógus feladata 40
3.6.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 41
3.7 A tanulók részvétele az intézmény döntési folyamataiban 43
4. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái ... 44
4.1 A nevelők és a tanulók 44
4.2 A nevelők és a szülők 44
4.3 Az iskola és a szülői ház kapcsolata 45
4.3.1 Feladataink, az együttműködés tartalmi elemei: 45
4.3.2 Az együttműködés fórumai, a kapcsolattartás formái: 45
4.4 Az iskola és a kollégium kapcsolata 47
5. Az iskolába történő felvétel, alkalmassági vizsgák és átvétel szabályai 49
5.1 Az iskolába történő felvétel 49
5.2 Felvételi alkalmassági vizsgák 50
5.2.1 Kéttannyelvű tagozat 50
5.2.2 Ének-zene tagozat 50
5.3 Az iskolába történő átvétel 50
6. Az iskola helyi oktatási tanterve 52
6.1 Az egyes tantárgyak választott kerettanterve 52
6.2 Digitális fejlesztési terv 53
6.3 Informális és non-formális tanulási lehetőségek 54
6.4 A kötelezően vagy szabadon választott tanórai foglalkozások, valamint ezek és a kerettantervben előírt óraszámok feletti foglalkozások tananyaga 55
6.4.1 Emelt szintű ének-zene képzés NAT 2012 56
6.4.2 Általános tantervű képzés NAT 2012 57
6.4.3 Általános tantervű képzés NAT 2012 58

6.4.4 Emelt szintű humán képzés NAT 2012 59
6.4.5 Két tanítási nyelvű képzés NAT 2012 60
6.4.6 Emelt szintű ének-zene képzés NAT 2020 61
6.4.7 Általános tantervű képzés NAT 2020 62
6.4.8 Általános tantervű képzés NAT 2020 63
6.4.9 Emelt szintű humán képzés NAT 2020 64
6.4.10 Két tanítási nyelvű képzés NAT 2020 65
6.5 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelvei 66
6.6 A mindennapos testnevelés megvalósítása 67
6.7 Választható érettségi tantárgyak, a pedagógusválasztás elvei 67
6.8 A településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerési lehetőségei 69
7. A kompetencia-alapú oktatás 74
8. A digitális kompetencia fejlesztése és digitális pedagógia 78
9. Az évközi számonkérések, a tanulmányok alatti és az érettségi vizsgák szabályai 81
9.1 A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai 81
9.1.1 Minősítés 81
9.1.2 Ellenőrzés 82
9.1.3 A tanulmányok alatti vizsgák és a helyi vizsgák 83
9.1.4 Vizsgaszabályzat 85
9.1.5 Gyakorlati ellenőrzés - testnevelés 85
9.2 Kétszintű érettségi vizsga 85
9.2.1 A középszintű érettségi vizsgák témakörei 85
10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei 99
10.1.1 Képzési irányok: 99
10.1.2 Kéttannyelvű tagozat: 99

10.1.3 Ének – humán és általános tantervű osztályok: 99
11. Az egészségmegőrzéssel kapcsolatos konkrét feladatok 101
11.1 A tanulók fizikai állapotának mérése, ezek módszerei 101
12. Az egészségmegőrzéssel kapcsolatos tantárgyak lehetőségei 103
12.1 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek 104
12.1.1 Alapvetés, céljaink megfogalmazása: 104
12.1.2 Tanulásszervezési és tartalmi keretek 106
12.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának elvei 113
13. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 114
13.1 A HHH-tanulók iskolai sikerességének javítása 114
13.2 Pedagógiai módszerek, pedagógusi kompetenciák fejlesztése 115
14. A tanulók jutalmazásának, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei 116
14.1 Dicséretek fajtái: 116
14.2 A magatartás és szorgalom minősítésének elvei 117
14.3 A fegyelemsértés mértékétől függő intézkedések az alábbiak: 119
15. Mellékletek 120

1. AZ INTÉZMÉNY NEVE, MOTTÓJA

Mottó:

„Csodagyerek voltam, mint minden gyerek, akire odafigyelnek.”

Kodály Zoltán

Az intézmény neve: Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium

Telephelye: 7629 Pécs, Dobó István u. 35-37.

OM azonosító száma: 027398

1.1 Az iskola öndefiníciója

A Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium 1975-ben általános gimnáziumi képzést biztosító iskolaként jött létre a város keleti, többnyire munkás és bányász családok által lakott övezetében. A nagy múlttal rendelkező, belvárosi iskolák konkurenciájával nem tudta felvenni a jó képességű tanulók megszerzéséért folytatott harcot, ezért fennmaradásának és elismertségének biztosítása érdekében olyan képzési specifikumokat kellett bevezetni, amelyek vonzóak lehetnek a város távolabbi területein, sőt azon túl élő családok gyermeki számára is.

Ma már – a kezdetektől nálunk működő ének-zene tagozat mellett – magyar-olasz és magyar spanyol két tanítási nyelvű, emelt tantervű humán és általános gimnáziumi képzést folytató osztályok vannak az iskolában. Ez a kínálat egyértelműen azt eredményezi, hogy elsősorban a humán értékeket preferáló tanulók érdeklődnek a Kodály Zoltán Gimnázium iránt.

Amikor a Kodály Zoltán Gimnázium szerepéről és jelentőségéről akarunk szólni, akkor meg kell vizsgálni, hogy milyen jelentőséggel bír ez az intézmény szűkebb és tágabb környezetünk életében. Nem túlzás országos, regionális és városi méretekben egyaránt gondolkodni, hiszen a sokféle képzési specifikum valóban kiterjed a városon és a megyén kívüli térségekre is.

A magyar-olasz két tanítási nyelvű tagozat osztályai országos beiskolázásúak. Korábban iskolánkon kívül csak Budapesten, a Szent László Gimnáziumban volt hasonló két tanítási nyelvű képzés. Ők többnyire budapesti gyerekeket iskoláznak be. 2002-ben Debrecenben is indult egy hasonló osztály, de ez számottevően nem befolyásolja a hozzánk jelentkező tanulók számát.

A rendszerváltás óta megsokszorozódott az Olaszország és Magyarország között lévő gazdasági és kulturális kapcsolatok száma, ami országszerte megnövelte az olasz nyelv tanulása iránti igényt. Bár nagyon sok általános és középiskolában tanítják e dél-európai ország nyelvét, általában azonban alacsony heti óraszámban, legtöbbször második idegen nyelvként. Az 1987-es év, vagyis a magyar-olasz két tanítási nyelvű tagozatunk beindulása óta eltelt 25 év alatt bebizonyosodott, hogy a két tanítási nyelvű képzés sokkal alaposabb nyelvtudást biztosít, mint bármilyen más privát vagy hivatalos oktatási forma. Ennek keretében ugyanis nemcsak a köznapi nyelvhasználatot és a hozzá tartozó nyelvtani ismereteket sajátíthatják el a tanulók, hanem az idegen nyelven tanított tantárgyak terminológiáját is, gyakran olasz anyanyelvű tanárok segítségével. Ennek köszönhető, hogy a tagozaton végzettek többsége az érettségi bizonyítványához felsőfokú állami nyelvvizsgát is szerez.

Pécs földrajzi elhelyezkedése is indokolja, hogy itt jött létre ez a képzési forma, mert az ország dél-nyugati városából a földrajzi közelség miatt viszonylag könnyű a kapcsolattartás az olasz testvériskolákkal és a hivatalos szervekkel.

A 2001-ben indult magyar-spanyol két tanítási nyelvű képzés minden tekintetben hasonít a magyar-olaszra. A tantárgyi tematika és az oktatásban alkalmazott módszerek jobbára az abban szerzett tapasztalatok alapján kerültek kidolgozásra. A budapesti Károlyi Mihály Gimnázium mellett – ők ugyanúgy 1987-ben kezdték, mint mi az olasz két tannyelvűt – ma már 6 másik városban is működik egy-egy osztály. A földrajzi elhelyezkedésből következik, hogy elsősorban a Dél-Dunántúlról várunk gyerekeket.

Az utóbbi években jelentősen nőtt a hasonló profilú osztályok száma, de a spanyol nyelv iránti érdeklődés növekedése miatt ez nem veszélyezteti a kellő színvonalú beiskolázásunkat. Segít ebben, hogy 2004. május 1-jétől Magyarország is tagja az európai Uniónak, és hogy a világban több mint 600 millió ember beszéli a spanyol nyelvet.

Az iskola peremkerületben való elhelyezkedésének jól érzékelhető előnyei és hátrányai egyaránt vannak. Az előbbiek közé sorolandó a nyugodt, csendes, egészséges környezet, a nagy forgalmú belvárosban jobban elrejtőzni képes veszélyforrások hatékonyabb kiszűrésének lehetősége.

Erősebben érezzük azonban földrajzi helyzetünk hátrányait. Ezzel párhuzamosan kell megküzdenünk az új iskolák legnagyobb gondját jelentő feladatokkal: értékeink megismertetése, eredményeink elfogadtatása, a város közoktatási rendszerében való méltó hely

kiharcolása. Az elmúl 37 évben tett erőfeszítések jól érzékelhető eredményeket szültek e téren, de hátralévő feladataink sem kisebbek az elvégzetteknél.

A közelmúltban készült felmérés alapján – mely az iskola társadalmi környezetét vizsgálta – az alábbi megállapításokat tehetjük:

Az emelt szintű ének-zenei képzést nyújtó osztályainkat Dél-Dunántúl három megyéjéből – Baranya, Somogy Tolna – iskolázzuk be. E tekintetben várható bizonyos mértékű változás, mert 2013. szeptember 1-től nem négy, hanem hat osztályos gimnáziumi képzés keretében folyik az oktatás a tagozaton. Valószínűleg növekedni fog a közelebb lakó tanulók aránya.

A legnagyobb hagyományokkal rendelkező szekciónk jelentős vonzerőt jelent a térségben élő, éneklést kedvelő tanulóinak. Kórusaink Európa szinte minden országában bemutatkoztak már, sikert sikerre halmozva. Mindezek mellett számos rádió-, tévé- és lemezfelvételt készítettek. A sok sikerélmény ad erőt az újabb és újabb nekibuzduláshoz, a gyakran fárasztó próbákhoz, a sok lemondáshoz. Az itt végzett tanulóink közül a legtehetségesebbek zenei pályán tanulnak tovább, vagy a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kara várja őket. Ezáltal – közvetve – iskolánknak meghatározó szerepe van a régió kulturális életének fejlődésében. A felsőfokú képzettséggel rendelkezők ugyanis leggyakrabban itt állnak munkába, tanítóként, tanárként adják tovább ismereteiket, kórusokat szerveznek, vagy a népzene ápolásában vállalnak jelentős szerepet.

Az emelt tantervű humán képzésben résztvevő tanulóink túl azon, hogy irodalomból és történelemből az általánosnál lényegesen mélyebb ismeretekre tehetnek szert, megismerkednek a színjátszás közösségformáló és léleképítő erejével. A hagyománnyá vált színjátszó hetünk, valamint a városi és a távolabbi bemutatókon való sikeres szereplések erősítik tanulóinkban az iskolához való kötődést.

Végül nem hagyhatjuk figyelmen kívül iskolánknak a város életében betöltött szerepét. Természetesen örömmel fogadjuk a keleti városrészben élő gyerekeket, szívesen vesszük, ha a távolabb lakók is hozzánk jelentkeznek. Az utóbbi időben ez utóbbi tendencia megerősödni látszik, a sokszínű képzés – amelynek többsége egyedülálló a városban – felkeltette sok szülő és általános iskolás tanuló érdeklődését.

Tanulóink egy része – az iskolai kötelezettségeik teljesítése mellett – aktívan kapcsolódik be a város kulturális- és sportéletébe. Amatőr színjátszó csoportokban, zenekarokban, kórusokban, sportegyesületekben sokszor ráismerünk jelenlegi vagy egykori tanítványainkra.

2004-ben a HEFOP 3.1.2. egyik nyertes pályázójaként gimnáziumunk tagja lett egy szekszárdi székhelyű TIOK konzorciumnak, így a következő évtől megkezdődött iskolánkban a kompetencia alapú oktatás. Felmenő rendszerben a szövegértés, a matematika, az angol nyelv, az informatika és az életpálya építés kompetenciák kialakítását kezdtük meg a központi előírások alapján, az elnyert oktatási eszközök segítségével. Az eredményes képzés záloga, hogy 12 pedagógus vett részt a speciális képzéseken melyeket sikeresen el is végeztek.

- Bár továbbra is igaz a korábban már leírt megállapítás, miszerint távoli településekről is érkeznek hozzánk tanulók, iskolánkban egyre nő a pécsi és a közeli helységekből érkező tanulók aránya.
- Diákjaink többsége a társadalom középosztályához tartozó családokból kerül ki. A rendszerváltás kínálta lehetőségekkel élő, vállalkozásokat felvállaló szülők azért íratták gimnáziumba gyermekeiket, mert fontosnak tartják a megfelelő iskolai végzettséget, az érettségi utáni továbbtanulást. Sokan így próbálják saját nehézségeiktől megóvni őket. Sajnálatos azonban, hogy ehhez sokan nem adnak megfelelő segítséget gyermekeiknek. Elmaradnak a rendszeres ellenőrzések, amit időhiánnyal magyaráznak. Mindez gyakran párosul azzal, hogy egy szülőre hárul a gyermeknevelés és az anyagi javak előteremtésével járó valamennyi feladat. Mindez jelentősen megnöveli az iskola teendőit és felelősségét.
- Felméréseink szerint tanulóink neveltségi szintje a jelenkor középiskolásainak átlagához mérve jónak mondható. Ez nem jelenti azt, hogy ne lennének naponta megoldandó problémáink, hogy ne kellene gyakran szembenézni a dohányzás, az alkoholfogyasztás gondjaival vagy, hogy ne kellene mindent megtennünk a legnagyobb veszéllyel – az eddig szerencsére nyíltan nem jelentkező – drogozással szemben.
- Tanulóink többsége társaival, tanáraival, szüleivel és más felnőttekkel tisztelettudóan viselkedő, segítőkész és toleráns. Szeretnénk hinni, hogy ebben az iskola humán értékeket preferáló, odafigyelő nevelő munkája is szerepet játszik. Igyekszünk a szülőkkel szoros kapcsolatot tartani, bár e téren mindkét fél részéről vannak még ki nem aknázott tartalékok.
- Továbbtanulási mutatóink és kompetencia mérés során kapott eredményeink az országos átlagnak megfelelően alakulnak. Ez a nehézségeinket ismerve jónak mondható, de javítható és javítandó. Tanulóink elsősorban a humán területeket célozzák meg érettségi után, ami az iskola képzési specifikumait tekintve természetesnek

mondható. Eredményeink számottevő javulása akkor várható, ha sikerül motiváltabbá tenni diákjainkat, a tanulást belső igényként megélő, a jobb eredményektől anyagi és társadalmi elismerést remélő emberekké formálni őket. Ez utóbbi feladat az iskola kereteit messze meghaladó, de sürgősen megoldandó feladat.

2. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI

2.1 A Nemzeti alaptantervben meghatározott feladatok

A Nemzeti köznevelésről szóló törvény meghatározza azokat a legfontosabb célkitűzéseket, amelyeket az iskola nevelő és oktató munkájának céltudatos, folyamatos és tervszerű végrehajtásával kell megvalósítania. Ehhez nyújtanak segítséget a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott konkrét feladatok. Mindkét dokumentum az oktatás megfelelő szinten tartása mellett a nevelő tevékenységet tekinti elsődlegesnek. Olyan emberi, állampolgári és nemzettudatos magatartás megteremtése a cél, amely biztos alapját képezi a jövő felnőtt állampolgáraitól elvárt értékrend szerinti életvitel és munkamorál kialakításának.

Az iskola nevelő munkájában NAT az alábbi területeken tartja kiemelten fontosnak a személyiség fejlesztést, melyek megvalósításához a tantestület egészének felelősség telejes munkát kell végeznie, a rendelkezésére álló módszerekkel és eszközökkel.

Erkölcsi nevelés - Cselekedeteikért felelősséget érző és vállaló, jogaikat és kötelességeiket ismerő, azokkal egységében élő fiatalok nevelését tűzzük ki célul. Tanári példamutatással, a közösség érdekeinek prioritását kiemelve, társaik, szüleik és pedagógusaik iránti tisztelet és segítőkészség fontosságát hangsúlyozva végezzük mindennapos pedagógiai munkánkat.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés - Valamennyi tantárgy tanítása során törekszünk arra, hogy tanulóink megismerjék nemzeti kultúránk értékeit. Meg kell ismertetnünk tanulóinkkal a kiemelkedő teljesítményt elért honfitársaink munkásságát a tudomány, a művészetek vagy a sport területén. Az osztálykirándulásokat, tanulmányi utakat elsősorban Magyarországra és a határon túli, magyarok által lakott területekre szervezzük, törekedve arra, hogy, minél jobban megismerhessék az ott élő emberek életét, kultúráját, történelmét.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés - mindenekelőtt törvénytisztelő, állampolgári jogait és kötelességeit ismerő, azokkal élő, illetve azokat minden körülmények között megtartó fiatalok nevelése a cél. Az iskolai és az osztályközösség érdekében tevékenykedők munkáját elismerjük, ezzel is erősítve bennük az ilyen fajta késztetést. Igyekezni kell megismertetni tanulóinkkal a társadalomban zajló folyamatokat, hogy azokat jó irányba befolyásolni, de ha kell elemző kritikával bírálni tudó felnőttekké váljanak.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése - az egészséges önismeret elengedhetetlen feltétele annak, hogy közösségben társaikkal megfelelő kapcsolatot tudjanak kialakítani. Fontos, hogy tisztában legyenek saját értékeikkel és fogyatékosságaikkal. Ennek érdekében törekszünk reálisan értékelni és minősíteni minden iskolai tevékenységüket. Igyekeznünk kell felkelteni bennük annak igényét, hogy jobb felkészültséggel, szélesebb körű ismeretekkel akarjanak rendelkezni. Megértő, segítőkész, a közösség érdekeit sajátjaiké elé helyezni képes tagjai legyenek az őket befogadó csoportoknak. Mindezeknek a céloknak elérését segíthetjük azzal, ha minél több lehetőséget biztosítunk a tanult ismeretek és a személyesen megélt tapasztalatoknak összevetésére, tudatos elemzésére.

A családi életre nevelés - pedagógiai tapasztalataink azt mutatják, hogy talán éppen a középiskolás korú fiatalok azok, akik a korosztályukra amúgy is jellemző érzelmi labilitásukat a számukra nem megfelelő, de legalább is nem ideális családi viszonyaikra vezetik vissza. Mindez komoly lehetőséget jelent a pedagógusnak és az iskolai munkájukat segítő, mentálhigéniában jártas szakembernek, abban hogy kialakítsák és tudatossá tegyék a tanulókban az általuk elképzelt ideális család modellt, hogy felnőtté válva igyekezzenek majd azt megvalósítani. A család fontosságának és a társadalomban elfoglalt meghatározó helyzetének megértetése és elfogadtatása segíteni fogja a fiatalokat a tartós és felelős párkapcsolatok kialakításában is.

A testi és lelki egészségre nevelés - A testi és lelki egészség egymást feltételező és egymást erősítő hatása köztudott. Éppen ezért kell törekedni arra, hogy minél fiatalabb korban megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, megszeressék a rendszeres testmozgást, jelentsen örömet a fizikai teljesítmények elérése, ne kényszerből vegyenek részt azokon a foglalkozásokon, amelyeken testük edzése a feladat. Ennek érdekében valódi mindennapos testnevelést kell megvalósítanunk az iskolában. Ugyanakkor legyenek tisztában azokkal az egészségre káros anyagokkal, szokásokkal, szórakozási lehetőségekkel, amelyek mind a testi, mind a mentális fejlődésükre komoly veszélyeket jelentenek. Minél több és minél szélesebb körű tájékoztatást kell biztosítani számukra ezekről az ismeretekről.

Felelősség vállalás másokért, önkéntesség - Egy osztályközösségre, még inkább egy egész iskola tanulóifjúságára igaz, hogy nagyon sok féle családi környezet vesző őket körül. Nagyon különböző anyagi és szociális háttér van mögöttük. Gyakori, hogy a családok felnőtt tagjai saját gondjaikkal vannak elfoglalva, így a másokra való odafigyelés, a rászorultak segítése meg sem jelenik az otthoni környezetben. Ezért van különös jelentősége annak, hogy iskolai keretek között találjuk meg a másokkal való törődés formáit. Tekintettel arra, hogy 2016-tól csak azok

a tanulók kaphatnak érettségi bizonyítványt, akik teljesítik az előírt 50 óra közösségi feladatot, az iskolának kötelező feladata lett a jószolgálati tevékenységek megszervezése.

Környezettudatosság - Rendkívül gyorsan változó világunkban az egyik legfontosabb nevelési feladattá vált a környezetvédelem. Tudatosítanunk kell, hogy a Föld fizikai paramétereinek megváltozásáért az ember a felelős, ezért a további pusztulás megakadályozása, később az okozott sérülések gyógyítása is az ember feladata. Ehhez alapos természettudományi ismeretekre van szükség, így elsősorban az ilyen jellegű tanítási órákon kell nagy súlyt fektetni az célzott ismeretek átadására. Ugyanakkor meg kell védeni tanulónkat a pusztán divatból, a minden ellen való erőszakos tiltakozást folytató, felszínes ismeretekkel rendelkező csoportokhoz való csapódástól. Ehhez kizárólag a társadalom és a természet törvényszerűségeinek alapos megismertetése nyújthat segítséget.

Pályaorientáció - A középiskolás tanuló a felnőtt kor szélén áll. Nem sok ideje van már arra, hogy döntsön a továbbtanulás, vagy a munkába állás tekintetében. Felelős és megalapozott döntés csak kellő ismeretek birtokában hozható. Elsősorban az osztályfőnök feladata, hogy mielőbb felismerhető legyen a tanulókban - saját maguk számára is - hogy melyek azok a területek, amelyek jobban érdeklik őket. Időben meg kell ismerniük az adott továbbtanulási lehetőségek feltételeit, hogy legyen idejük kellően felkészülni a megmérettetésekre, hogy az elképzelések ne csak elérhetetlen álmok maradjanak.

Gazdasági és pénzügyi nevelés - Magyarországon - ugyanúgy, mint a többi, kommunista múlttal rendelkező országban - a pénzügyek, a gazdasági és vállalkozási ismeretek nem tartoznak a legalapvetőbb követelmények közé. Jelen világunkban naponta szembesülünk azzal, hogy ezen ismeretek hiánya jelentős anyagi és egzisztenciális hátrányt jelenthet a fiataloknak. Ezért keresnünk kell annak a módját, hogy amíg nincs lehetőségünk külön tantárgy formájában oktatni ezeket a tudnivalókat, addig külső előadók meghívásával, a pénzintézetekkel való szorosabb kapcsolat tartásával képezzük tanítványainkat.

Pedagógiai programunk további részében a kitűzött nevelési és oktatási célok megvalósítását szolgáló feladatokat, a végrehajtáshoz használható eszközöket és a szükséges szervezeti kereteket tárgyaljuk.

2.2 A pedagógussal szemben támasztott intézményi elvárások

1. Pedagógiai módszertani felkészültség

A pedagógus alkalmazza az egyéni tanulóknak, tanulócsoportoknak, a különleges bánásmódot igénylőknek megfelelő változatos módszereket; lehetőségeihez mérten alkalmazza az IKT eszközöket; értékelje az alkalmazott módszerek beválását; használja a mérési és értékelési eredményeket saját pedagógiai gyakorlatában; aknázza ki a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket; alkalmazott módszerei illeszkedjenek a tananyaghoz.

2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók

A pedagógus tervezőmunkája, tervezési dokumentumai, tervezési módszerei legyenek nyomon követhetőek, koherensek, megvalósíthatóak és reálisak; a tervezés során érvényesítse a Nemzeti alaptanterv nevelési céljait; határozzon meg pedagógiai célokat, fejlesztendő kompetenciákat; éves tervezésének elemei feleljenek meg a pedagógiai programban leírt intézményi céloknak; tervezőmunkája során építsen a tanulók előzetes tudására és a tanulócsoport jellemzőire.

3. A tanulás támogatása

A pedagógus válassza meg és alkalmazza tudatosan és az adott helyzetnek megfelelően a tanulásszervezési eljárásokat; motiválja a tanulókat, keltse fel érdeklődésüket és tartsa fenn figyelmüket; bátorító és támogató attitűdjével segítse tanítványai önképzését; fejlessze a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességét; a tanulási környezet létrehozásánál vegye figyelembe a tanulási folyamatot; alkalmazza az információs-kommunikációs technikákra épülő eszközöket, a digitális tananyagot a tanulási folyamatban.

4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

A pedagógus alkalmazzon hatékony tanuló-megismerési technikákat; pedagógiai munkájában, a tervezésben jelenjen meg az egyéni fejlesztés, a személyiségfejlesztés; alkalmazza az adaptív oktatás gyakorlatát; foglalkozzon tervszerűen a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal, különös tekintettel a tehetséges tanulók fejlesztésére.

5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

A pedagógus alakítson ki olyan nevelési, tanulási környezetet, amelyben a tanulók értékesnek, elfogadottnak érezhetik magukat; pedagógiai munkájában jelenjen meg a közösségfejlesztés; alkalmazza sikeresen a különféle problémamegoldási és konfliktuskezelési módszereket és technikákat.

6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

A pedagógus alkalmazzon a tanulási-tanítási folyamatban diagnosztikus, fejlesztő és szummatív értékelési formákat; értékelése legyen támogató, fejlesztő szándékú; visszajelzései támogassák a tanulók önértékelésének fejlődését.

7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

A pedagógus nyelvhasználata legyen igényes; működjön együtt más pedagógusokkal és a pedagógiai munkát segítő más felnőttekkel a pedagógiai folyamatban, pályázatokban, projektekben; működjön együtt más intézmények pedagógusaival; vegyen részt pedagógiai fejlesztésekben; rendelkezzen reális önismerettel; legyen képes az önreflexióra, az önfejlesztésre; azonosuljon az intézmény pedagógiai programjának céljaival, az intézmény pedagógiai hitvallásával.

8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

A pedagógus érvényesítse saját magára is a folyamatos értékelés, fejlesztés, fejlődés, továbblépés igényét; pedagógiai kérdésekben legyen tájékozott, kövesse a szakmában történteket; munkájában legyen kezdeményező és felelősségteljes, pontos és megbízható.

3. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

3.1 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Alapelveink:

Személyiségfejlesztés alatt értjük a világkép, az énkép, a viselkedés és az attitűd formálását. A pedagógiai munka során szerepekre, azaz az élethelyzetekben való megfelelésre készítjük fel tanulóinkat. Alapfeladatunknak tekintjük a szükségletek felismerését és fejlesztését, az érzelmi és az akarati nevelést, az érdeklődés és a képességek fejlesztését, a magatartás és az attitűdök befolyásolását, az egyén tudatosságának fejlesztését és a kreatív és felelős társadalmi jelenlétre való nevelést.

Figyelünk a személyiségre és az emberi nemre is, s ezen belül megtaláljuk s megfelelően hangsúlyozzuk a nemzeti, az etnikai, a területi és a helyi értékeket.

Céljaink:

- Célunknak tekintjük a sokoldalú személyiség formálását, és törekszünk arra, hogy ennek belső igényét tanulóinkban felébresszük.
- Célunk, hogy a személyiség képességeit feltárva, a tanulók tehetségeit megismerve, erősségeinek és gyengeségeinek fejlesztésével elősegítsük harmonikussá érését.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék erősségeiket, legyenek tisztában gyengéikkel, azaz reális önismeretre tegyenek szert.
- Célunk az önfejlesztés igényének kialakítása a test, a lélek és a szellem vonatkozásában egyaránt. Valamint olyan készségeket fejleszteni a diákokban, amelyek révén eljutnak az önmegismeréshez, az önkontrollhoz, a magáért vállalt felelősségtudathoz, az önfejlesztésen és önnevelésen keresztül kialakított önállósághoz.
- Célunk az önreprezentáció, az egyéni érdekek megfelelő formában történő képviseletére való képesség átadása.
- Fontosnak tartjuk diákjaink konfliktuskezelési készségének kialakítását, az erőszakmentes kommunikáció fontosságának hangsúlyozását.
- Célunk az empátia és a felelősségvállalás képességének fejlesztése. Lényeges számunkra, hogy a tanulók megismerjék társadalmunk aktuális problémáit (pl.

szegénység, fogyatékkal élés, rasszizmus stb.) s ezáltal fejlődjön bennük az együttérzés és a felelősségvállalás képessége, a segítségnyújtás igénye.

- Célunk tanulóink erényeink, értékeinek kibontása, megerősítése, jellembeli tulajdonsággá való formálása (becsület, bátorság, akaraterő, önfegyelem).
- Célunk fejleszteni a konstruktív életvezetés kialakítását, a konstruktív magatartás- és tevékenység repertoár kiépítését.
- Célunk, hogy iskolánk élete segítse a diákot abban, hogy hozzájáruljon az egész emberi nem, a nemzet, s szűkebb hazája értékeinek gazdagításához azáltal, hogy saját magát mint individuumot megformálja.

Céljaink megvalósításának lehetőségei (színterek):

- a tantárgyi programok képesség- és készségfejlesztő tevékenység-rendszerével,
- a nem tantárgyi tanulási folyamatokkal, melynek alapja a tanári és a kortárs példaadás
- az osztályfőnöki órák tematikus anyagai
- az iskolában jelenlévő segítő szakemberek által biztosított színtér (csoportos és egyéni konzultáció)
- az iskolai közösségi szolgálat keretében intézmények, civil szervezetek által kínált tevékenységek
- pályázati lehetőségek kihasználása

Céljaink megvalósításának lehetőségei (humán erőforrás):

- szaktanárok
- iskolánk dolgozói és diákjai
- osztályfőnökök, meghívott előadók
- iskolaorvos, védőnő, ifjúságvédelmi felelős

Céljaink gyakorlati megvalósulása:

- Életpálya- építésben képzett kollégáink mentorálják tanulóinkat.
- Az Oktatási Hivatal által vezetett EFOP-3.2.13-17-2017-00002 azonosító számú, „Az alap- és középfokú iskolák pályaorientációs tevékenységét, kiemelten az MTMI készségeket és kompetenciákat támogató pályaorientációs szakmai módszertan átfogó

megalapozása és fejlesztése” című projekt keretében fejlesztett pályaorientációs mérő- és támogatóeszközt (POM) az intézmény pályaorientációs, pályaválasztást előkészítő pedagógiai tevékenységrendszerébe a 2021/2022. tanévtől kezdve beépítjük, alkalmazzuk.

- Mivel lényeges számunkra, hogy a tanulók megismerjék társadalmunk aktuális problémáit (pl. szegénység, fogyatékkal élés, rasszizmus stb.) s ezáltal fejlődjön bennük az együttérzés és a felelősségvállalás képessége, a segítségnyújtás igénye, ebben a tematikában (társadalmi befogadás, emberi jogok, globális felelősségvállalás, közösségformálás, esélyegyenlőség, tolerancia) a non formális tanulási technikákat előnyben részesítve csoportfoglalkozásokat szervezünk.
- Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben című projekt keretében, a Színház- és Filmművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben (beleértve a fakultációket, a projekt alapú és az epochális tanulásszervezési formákat is), valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során, nyári táborokban.

Mivel fontosnak tartjuk az erőszakmentes kommunikációra való nevelést, mediátor (tanár, ifjúságvédelmi felelős) bevonásával a kialakult konfliktushelyzetekben közvetítő tevékenységet végzünk.

A hatályos jogszabályok szerint az ifjúságvédelmi felelős koordinálja az iskolai közösségi szolgálatot, kapcsolatot tart az intézményekkel és civil szervezetekkel, valamint az osztályfőnökökkel.

3.2 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Egészségfejlesztési tervünk iskolánk mindazon egészségfejlesztő programjait tartalmazza, amelyek célja az egészség mint érték és erőforrás tudatosítása, mindazon képességek és készségek fejlesztése, amelyek a tudatosabb életmód és életvitel kialakításához hozzájárulnak a testi és a lelki egészség vonatkozásában egyaránt. Hangsúlyozza az egyén felelősségét saját életvitelében és döntéseinek meghozatalában.

Intézményünk rendelkezik az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ellátásához szükséges humán erőforrással:

- Korábbi sikeres pályázataink során az 50 fős tantestületből 20 pedagógus sajátította el a prevenciós munka alapjait illetve 30 fő vett részt az INDIT Közalapítvány drogprevenciós munkacsoportjának munkatársai által vezetett tanárképzésben.
- Iskolánkban ifjúságvédelmi felelős dolgozik
- Iskolánkban van képzett drogügyi koordinátor és egészségfejlesztő mentálhigiénikus végzettségű pedagógus.
- Aktív közreműködéssel támogatja munkánkat az iskola orvosa és védőnője.
- Rendszeres kapcsolatban állunk az Éltes EGYMI Nevelési Tanácsadó szakembereivel, az INDIT Közalapítvány Drogambulancia, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival és az ÁNTSZ Egészségfejlesztő csoportjával.

3.2.1 Az egészségnevelés területei iskolánkban

Az adott tanévre szóló konkrét egészségnevelési témák jegyzékét az iskolában dolgozó ifjúsági védőnő az adott tanév elején ismerteti az osztályfőnökökkel. önmagunk és egészségi állapotunk ismerete

- testedzés, mozgás, helyes testtartás
- testi higiénia
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásolló szerepe
- betegségek és a gyógyulást segítő magatartás
- elsősegélynyújtás
- szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS-prevenció
- személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete
- tanulás és tanulás-technikák
- a tanulási környezet alakítása
- rizikóvállalás és határai
- szenvedélybetegségek elkerülése (alkohol, drog, dohányzás)
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- környezeti ártalmak: zaj, légszennyezés, hulladékkezelés

3.2.2 Boldog Iskola Program

Iskolánkat alapítása óta olyan légkör hatja át, mely a toleranción, a befogadáson és az elfogadáson alapul. Célunk, hogy tanulóink és pedagógusaink mindennapjaikat olyan helyen töltsék, ahol jól érzik magukat, szívesen mennek be az iskolába és a tanórákra. Az elfogadó, megértő légkör kialakítása és fenntartása elengedhetetlen a gimnázium számára. Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek személyes és szociális kompetenciáinak fejlesztésére, érzelmi intelligenciájuk gazdagítására.

Mentálhigiénés tevékenységünket szélesítve gimnáziumunk megpályázta és elnyerte a *Boldog Iskola* címet. A pozitív pszichológia eredményeire építve folyamatosan ötleteket és módszertani segítséget kínálunk a diákoknak a boldogságra való képesség fejlesztéséhez.

3.2.3 Céljaink

- a diákok az ismeretátadás és készségfejlesztés révén képessé váljanak olyan életvezetési stratégiák elsajátítására, mellyel felelősségteljes, dönteni tudó tagjai lehetnek a társadalomnak
- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése
- tudatosítani a tanulókban az egészség fontosságát és értékét
- vonzóvá tenni az egészséges életmódot
- alternatívát mutatni a szabadidő hasznos eltöltésére
- megismertetni őket az egészségre ártalmas tényezőkkel
- pozitív életszemlélet kialakítása
- csökkenteni a drogokat kipróbálók számát, elősegíteni a leszokást az esetleges szerhasználóknál
- növelni az iskolai sportfoglalkozásokon, túrákon, szabadidős programokon résztvevők arányát
- környezettudatos magatartás kialakítása

3.2.4 A végrehajtás színterei

- szaktárgyi órák: a biológia, etika, testnevelés tantárgyaknak kiemelt jelentősege van, de szinte minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségneveléshez
- osztályfőnöki órák: előre meghatározott tematika szerint tartalmazza az egészségfejlesztési témákat
- tanórán kívüli foglalkozások: sportkörök, filmklub, énekkar, vetélkedők, versenyek, kulturális programok, színházlátogatás, hangversenyek, sítábor, vízitúra, túraversenyek, osztálykirándulások
- sportpályánkon és sportcsarnokunkban rendszeresek a sportmérkőzések
- iskolai szintű rendezvények:
  - sportnap
  - egészségnap
  - iskolai kirándulás
- szülői értekezlet: a szülők tájékoztatása az iskolában folyó egészségnevelési munkáról
- szakmai tanácskozások, továbbképzések, tréningek: elsősorban a tanárok felkészültségét szolgálják
- iskolán kívüli rendezvények
- kapcsolódás más szervezetek intézmények programjaihoz: a városi, megyei, országos egészségfejlesztési programokhoz csatlakozik iskolánk is

Lehetséges programformák

- az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az iskolában, meghívott előadó segítségével pedagógusok, tanulók számára (védőnő, ÁNTSZ, orvostanhallgatók, addiktológiai szakemberek, kortársoktatók, stb.)
- rajzpályázatok az egészséges életmód témakörében
- iskolai kirándulások szervezése
- egészségnap
- sportnap
- filmvetítések, filmklub

Lehetséges alkalmazott módszerek

- szituációs játékok
- tematikus interaktív csoportok
- életvezetési ismeretek és készségek fejlesztése
- vita
- előadás
- szerepjátékok
- pszichodráma, mint élményközpontú nevelés

Fontosnak tartjuk, hogy az egészségfejlesztő programjainkról folyamatos visszajelzést kapjunk a diákoktól, tanároktól, szülőktől; esetenként szakmai szervezetek segítségét is igénybe vesszük. Ennek segítségével történik az éves egészségstratégia és drogstratégia kialakítása. Ezért programunkat nem tekintjük lezártnak, a folyamatosan felmerülő igényekhez és lehetőségekhez alakítjuk a rendelkezésünkre álló források függvényében.

3.3 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A gimnáziumba került diákok a négy év során megélik a csoportképződés, csoportalakulás különböző lépcsőfokait. E mikroközösségi-társadalmi tapasztalat segíti majd őket a közéletben való tájékozódásban is. Itt sajátítják el a demokratizmus szabályait, technikáit és gyakorolják ezek alkalmazását a közösségi élet kerete között.

3.3.1 A közösségfejlesztés fő területei:

- a tanórák: osztályfőnöki órák, szaktárgyi órák
- a tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök, a tagozatok speciális programjai
- a diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek: diákszínjátszás (magyar, olasz, spanyol) diákújság, kórusok, osztálykirándulások, iskolai rendezvények, diákcserék stb.

Mind a négy terület sajátos foglalkozási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien hozzájárulnak:

- a tanuló közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók (tehetségek, SNI, BTM, HH, HHH) elfogadásához és a közösségbe való harmónikus beilleszkedéséhez,
- az együtt érző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus emberi kapcsolatok fejlesztéséhez

3.3.2 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

A **tanulók**

- Ismerjék meg
  - a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikuskapcsolatok kialakulásához elengedhetetlenek,
  - népünk kulturális örökségének sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
  - az otthonukat, lakóhelyüket, a szülőföldet, a hazát és népeit.
- Legyenek nyitottak a különböző szokások, életmódok, vallások, a másság iránt.
- Vállaljanak részt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.
- Környezetbarát viselkedésükkel segítsék elő a természet fennmaradását.
- Váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt.
- Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá.
- Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Legyenek képesek az új audiovizuális környezetet megérteni, és azt szelektíven használni.
- Tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témáról az anyanyelven szabatosan beszélni.
- Ismerjék meg a leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőket és ezek elkerülésének módjait.
- Kapjanak kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez.
- Legyenek képesek önellenőrzésre, egymás segítésére, a különleges figyelmet igénylő társaik (tehetségek, SNI, BTM, HH, HHH) elfogadására.
- Tevékenységük erősítse a közösséghez való kötődést.

A tanárok közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatai:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,
- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez,
- segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakítására, fejlesztésére
- alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, hazaszeretetet
- ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására,
- késztessen az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre,
- tegye képessé a tanulót a környezet sajátosságainak minőségi változásainak megismerésére
- alakítson ki a tanulóban bátorító, vonzó jövőképet, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitelt, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősödését,
- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv,
- irányítsa a tanulót arra, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás, a vélemények, érvek kifejtése, értelmezése, megvédésének a képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- fejlessze ki a tanulóban az új információs rendszerben való eligazodást, valamint annak kritikai módon való használatának képességét,
- adjon ismeretet a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére,
- fejlessze a kiemelt figyelmet igénylő társaik (tehetségek, SNI, BTM, HH, HHH), illetve a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- a személyi, tárgyi környezet segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek, ifjak egészségi állapotát javítják,

- foglalkozzon a szexuális kultúra, magatartás kérdéseivel, fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre,
- a tanuló kapjon átfogó képet a munka világáról,
- erősítse az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.

A közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak is, hiszen a megjelenésével, a viselkedésével, a beszédstílusával, a társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

Az elvégzendő feladatok

- Nevelésünknek közösségi értékeket közvetítő, közösségre orientált tevékenységnek kell lennie!
- Tudatosítani kell a jó közösség ismérveit:
  - demokratikus vezetés
  - az egyének autonómiájának megőrzése
  - a kisebb-nagyobb közösségek felé való nyitottság
  - a közös érdeklődés, a közösen végzett munka
  - eszmei közösség
- Meg kell erősíteni a közösségfejlesztő morális magatartásformákat, e magatartásformák szükségletének kialakítását:
  - szellemi, fizikai és közéleti munka
  - a közösség szellemi, kulturális, természeti értékeinek védelme
  - a segítségnyújtás, karitativitás
  - fegyelmezett magatartás
- A felnőttekkel való kapcsolattartás szükségletének kialakítása
- Az esztétikai szükségletek kialakítása:
  - esztétikai szemlélődés
  - élménybefogadás
  - környezettel szembeni igényesség
- Ez a szükségletcsoport messzemenően kihat az egyén életének sikerességére, eredményességére, hisz ha valaki képes magatartásának, környezetének, önmagának

megfelelő esztétikai megjelenítésére, annak személyi kapcsolattartása, kapcsolatfelvétele is eredményesebb, sikeresebb lesz.

- A tanuló tudja a mások személyes méltóságát is a mások meggyőződésével, nézeteivel és szokásaival együtt tiszteletben tartani
- Cél a humánum, a közösségi összetartás elfogadása, melyet a társadalmi felelősség, nyitottság és a társadalmi elkötelezettség, mint kialakítandó magatartásformák megerősítenek
- Erősíteni kell a közösségi magatartáson belül az együttműködő készséget és a társadalmi hasznosság tudatát, mely összefügg a munka és a teljesítmény megbecsülésével, tiszteletével
- Cél a nemzethez tartozás etikai értékének, a helyes magyarságtudatnak a kialakítása, mely a hazához kötődik, s melyhez az energiát a kialakítandó vagy megerősítendő hazaszeretet adja
- A közösségi tudat erősítése a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárásával, ápolásával
- Nyitottá kell tenni tanulóifjúságunkat a környezetünkben élő nemzetiségek, népcsoportok, szomszédnépek értékeinek és eredményeinek megbecsülésére

3.3.3 Az iskolai oktató-nevelő munka közös cselekvéseinek színterei és tevékenységei, ezek intézményszerű tervezése, megvalósulása

Fő színterei az osztályok

A jó osztályközösség kialakulását segítő tényezők:

- hatékony, a tanulói aktivitásra építő, interaktív osztályfőnöki órák
- közös célok kitűzése, és ezek megvalósítása (az osztályéneklési verseny)
- közösen végzett társadalmi munka az iskoláért (osztályterem kifestése, dekorálása).
- osztályszintű rendezvények (teadélután, karácsonyi műsor).
- osztálykirándulások, külföldi kapcsolatok iskolákkal, ünnepi alkalmak a szülők bevonásával
- közös élményt adó rendezvények megtekintése, megbeszélése (színház, hangverseny, mozi)

- nagy létszámú művészeti csoportok közösségi tevékenysége, országos és külföldi
- kapcsolatteremtése (olasz kórus, leánykar, vegyes kar, tánckar, színjátszó csoportok)
- sportköri foglalkozások, iskolai csapatok versenyzése, szakmai klubok, szakkörök

Közösségi megmozdulások intézményszerű tervezése

- Ünnepélyes tanévnyitó
- Elsősök avató bálja
- Mikulás ünnepély
- Kodály-hét
  - Kodály Zoltán domborművének megkoszorúzása
  - Iskolai népdaléneklési verseny
  - Iskolai osztályéneklési verseny
  - Megyei népdaléneklési verseny
  - Megyei vers- és prózamondó verseny
  - Regionális olasz nyelvi verseny
  - Regionális spanyol nyelvi verseny
  - Karácsonyi hangverseny
  - Osztályéneklési verseny
- Szalagavató bál
- Farsangi bál
- Nőnap
- Bemutatkozunk – tavaszi hangverseny
- Zöldnap
- Suli-buli: tanár-diák sportmérkőzések, vetélkedők
- Ballagás
- Pedagógus nap
- Ünnepélyes tanévzáró

3.3.4 Lázár Ervin Program (LEP)

Kormány 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozata a nemzeti identitás erősítését célzó programokról

A Kormány egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége. E kultúrstratégiai célhoz kapcsolódóan létrehozza a Lázár Ervin Programot (LEP), amely szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró EMMI Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében a lehetséges programelemek körét:

1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben

2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben

3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyén (a Pécsi Tankerületi Központ esetében a Pécsi Nemzeti Színházban)

4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben

5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyén (a Pécsi Tankerületi Központ esetében a Pécsi Nemzeti Színházban)

6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyén (minden esetben a Fővárosi Nagycirkuszban)

7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben

8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten

3.4 A közösségi szolgálat

3.4.1 Jogszabályi háttér

A 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről 6.§ (4) bekezdése szerint az érettségi bizonyítvány megszerzésének feltétele 50 óra közösségi szolgálat teljesítése. A 97.§ (2) bekezdése szerint a közösségi szolgálat végzéséről szóló igazolást először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.
A nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 04.) kormányrendelet célul tűzi ki a hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását saját élményű tanuláson keresztül. Ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást.

3.4.2 A közösségi szolgálat fogalma

„A közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.”
Köznevelési törvény 4.§ (13.)

3.4.3 Az iskolai közösségi szolgálat célja

A felnövekvő nemzedékek körében szemléletváltás következzék be a szűkebb és tágabb környezetükhöz, a rászorulókhoz és a közjóhoz fűződő viszonyuk tekintetében. A közösségi szolgálat révén saját élményű tanulás által fejlesztjük a fiatalok szociális és személyes kompetenciáit, melyek megszerzése elengedhetetlen a tudatos, felelősségteljes, aktív állampolgári léthez. A közösségi tevékenység a diákok nevelésének fontos színtere, olyan tevékenység,

- amely szolgálja a diákok demokratikus készségének fejlődését,
- melynek világos célkitűzése és eredménye van,
- melyben a diák jól érzi magát, élményként éli meg,
- melyben sikerélményre tehet szert,
- melyben közösségi élményben lehet része,

- melynek teljesítése során tapasztalati úton fejlődnek a diákok alábbi kompetenciái:
  - társadalmi felelősségvállalás
  - döntéshozatal
  - konfliktuskezelés
  - problémamegoldás
  - empátia
  - elfogadás
  - együttműködés
  - projektmenedzsment
  - felelősség
  - döntéshozatal
  - hiteles vezetői készségek
  - kommunikáció
  - vitakészség
  - interperszonális készségek
  - szociális érzékenység
- amelynek révén fejlődik a diákok önbizalma, önismerete, érzelmi intelligenciája, kritikai gondolkodása,
- mely segíti a diákokat pályaválasztásukban, a tudatos karrierépítésben,
- mely a tevékenység projekt jellege miatt fejleszti rendszerlátásukat.

Intézményünk közösségi szolgálattal kapcsolatos eljárásrendjét a Szervezeti és Működési Szabályzat VII./6. pontja tartalmazza.

3.5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A köznevelési törvénnyel összhangban kiemelt figyelmet igénylő gyermeknek, tanulónak tekintjük azt, aki különleges bánásmódot igényel, kiemelten tehetséges, vagy sajátos nevelési igényű (továbbiakban SNI), beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (továbbiakban BTM) küzd, továbbá azt, aki a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos (továbbiakban HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (továbbiakban (HHH). Ezen túlmenően kiemelt figyelmet szentelünk tanulási kudarcnak kitett tanulóinknak.

3.5.1 A tehetséges tanulók támogatása

A tehetség kibontakoztatását lehetővé tevő nevelési célok

Az iskolai tehetséggondozás minden esetben azt a célt tűzi ki maga elé, hogy az iskolába járó tehetséges gyermekek tehetségét felismerve és arra odafigyelve alakítsa ki pedagógiai munkáját.

Ennek érdekében elengedhetetlen egy sokkal tudatosabb, alaposan megtervezett, cél- és eredményorientált, hatékony, fejlesztésközpontú, komplex tehetséggondozó program kialakítása. Céljaink a sokoldalú támogatásban, a tanári-tanulói közös alkotó- és projekt tevékenység ösztönzésében, műhelymunkákban, tanulmányi versenyeken való eredményes részvételben nyilvánul meg. A tehetségek támogatása rendkívül motiváló hatású, segíti a tanulási kedvet, mozgósítja a személyiség fejlődéséhez szükséges energiákat, fejleszti a kognitív gondolkodást és kialakítja az egész életen át tartó tanulás és önfejlesztés igényét.

Nevelőtestületünk kiemelt feladatnak tekinti a kognitív képességek mellett a gyermekek érzelmi intelligenciájának fejlesztését. Ide tartozik pl. az önismeret, az önuralom, a kitartás, a beleérző képesség, a társas kapcsolatokban való jártasság. Az állja meg majd kiválóan a helyét a való életben, aki mindennek nincsen híjával. Ezért célul tűztük ki, hogy az érzelmi kompetencia mindkét területének fejlesztését (személyes: *éntudatosság, önszabályozás, motiváció* és szociális kompetencia: *empátia, társas készségek*) nevelési-oktatási tevékenységünk teljes folyamatában következetesen végezzük.

A komplex tehetségfejlesztés alapelvei

- Fontos fejleszteni a tehetséges gyermekek erős oldalát. Ez általában a tehetség speciális területein (iskolánkban ez elsősorban idegen nyelv, zene, irodalmi-drámai, sport) nyilvánul meg.
- Nem mondhatunk le ugyanakkor a gyerek gyenge oldalának fejlesztéséről sem. Csaknem minden tehetséges tanulónál van olyan pont, amely akadályozhatja az erős oldal kibontakozását, pl. alacsony önértékelés, nem hatékony információ-feldolgozási stratégiák.
- Megfelelő légkör biztosítása: kiegyensúlyozott társas kapcsolatok a pedagógusokkal és a tanulótársakkal. (interperszonális)
- Szabadidős ill. lazító programok, amelyek biztosítják a fejlődést ill. a feltöltődést.

A tehetséggondozás feladatai

- **Tehetségszűrés, tehetségazonosítás, beválogatás**:

A bejövő tanulók zenei, művészeti tehetségét alkalmassági meghallgatásokon szűrjük; a nyelvi képességeket motivációs beszélgetéseken térképezzük fel. A további tehetségazonosítási lehetőségeink: tanári jellemzések, tesztek, felmérések, kérdőívek, szakemberek, szülők, tanulótársak véleménye, félévi és év évi vizsgák, versenyeredmények, tanulói munkák.

- **Komplex tehetséggondozó programok megvalósítása**

Az ének-zenei tehetségek képzése hatosztályos gimnáziumi képzés keretében történik, ennek megfelelő emelt szintű ének-zenei helyi tanterv alapján. A diákok képességeit kórusfoglalkozáson, karvezetés fakultáción, egyéni népdal és műdaléneklési felkészítőn fejlesztjük. Az Eck Imre Alapfokú Művészeti Iskolával együttműködve gimnáziumunk a hangszeres képzésnek is színtere.

A humán osztályok magasabb óraszámai magyar irodalomból, történelemből, drámából segítik az érdeklődő tanulók elmélyültebb tudását, irodalmi-drámai tehetségük kibontakozását. Színjátszó szakkörök, filmklub, iskolai nyelvészeti, irodalmi, történelmi versenyek adnak teret a fejlődésre. A drámafoglalkozások, színjátszó összejövetelek önismeretet, együttműködést, kommunikációt, toleranciát, interperszonális, intraperszonális, társas affektív képességeket is fejlesztenek.

A két tanítási nyelvű osztályokba járó diákok képezik elsősorban a nyelvi tehetségek csoportját. A nyelvtanulás magas óraszámban, idegen anyanyelvű tanárok segítségével történik. A célnyelven tanult tantárgyak szakszókincse egy magasabb szintű nyelvtudást biztosít. A tanórán

kívüli egyéni foglalkozások, szakkörök, színjátszó körök, pályázatok, versenyek a nyelvgyakorlás különböző lehetőségeit biztosítják.

Fontos feladatunknak tartjuk a kettős különlegességű tanulók erősségeinek további fejlesztését, a gyenge oldalak erősítését. Ezek lehetőségei a korrepetáló, fejlesztő egyéni ill. kiscsoportos foglalkozások.

A tehetség fejlődését elősegítő „jó gyakorlatokat" alkalmazunk, fejlesztünk ki, és lehetővé tesszük mások számára is az adaptálását.

- **Kontroll/nyomon követés**

A tanulók fejlődésének nyomon követése folyamatos. A tanulók egyéni portfóliójának elemzése során a tehetség fejlődésének illetve a gyenge területek fejlesztésének eredményeit értékeljük.
A vizsgálat során kvantitatív (tanulmányi eredmények, versenyeredmények, helyezések, fejlődési tesztek, szintfelmérők, megmutatkozási lehetőségek) és kvalitatív (elégedettségmérés kérdőívek, interjúk, külső vélemények értékelése) indikátorokat használunk.

Minden tanév végén lefolytatjuk a tehetségfejlesztő program hatásvizsgálatát, ahol összehasonlítjuk a tervezett és megvalósult eredményeket, az indikátorok alapján vizsgáljuk a program sikerességét, és ennek ismeretében megtörténik a visszacsatolás és a program finomhangolása.

- **Tehetség-tanácsadás, szakmai konzultáció**

Tehetség-tanácsadást, szakmai konzultációt biztosítunk a szülők, a pedagógusok, a tehetségekkel foglalkozó szakemberek számára. Ez kiterjed a tehetséggondozó programok beindításához szükséges elmélet és gyakorlati ismeretekre, innovációs folyamatokra, tehetségszűrési eljárásokra, eszközökre. A szülők számára egyénre szabott tanácsadást, konzultációs lehetőséget biztosítunk.

- **Jó gyakorlat**

A tehetségfejlesztés különböző területein (nyelvi, zenei, drámai) dolgozó pedagógusokból álló team alapvető feladata, hogy további „jó gyakorlatokat" fejlesszen ki és a már bevált módszereket tudásmegosztással mindenki számára elérhetővé tegye. A tehetséggondozó program felelőse koordinálja, irányítja, ellenőrzi ezt a munkát.

- **Hálózati együttműködés, civil szervezetek bevonása**

A komplex tehetséggondozó programunk megtervezésénél nemcsak a tanulóink szükségleteit, az intézményi adottságokat, képzési sajátosságokat, hanem a közvetlen társadalmi környezetet is figyelembe vesszük. Felvesszük a kapcsolatot a szűkebb és tágabb környezetünkben levő oktatási intézményekkel, Minősített Tehetséggondozó Műhelyekkel, tevékenységi körünk kiegészítése, illetve tapasztalatcsere céljából, és hálózati formában együttműködve segítjük egymás munkáját. (Sziebert Róbert Általános Iskola zenetagozat, Budai Városkapu Általános Iskolái, Eck Imre Alapfokú Művészeti Iskola. Baranya Mazsorett Egyesület, Pécsi Tudományegyetem)

A tanulók tehetségfejlesztésének elősegítésére kapcsolatban állunk a Szegedi Tudományegyetem Oktatáselméleti Kutatócsoportjával, a Pedagógiai Szakszolgálattal, a POK-kal, az Apolló Kulturális Egyesülettel, az Emberség Erejével Alapítvány, az UCCU-Roma Informális Oktatási Alapítvánnyal stb.

Szoros kapcsolatot tartunk az olasz és spanyol nagykövetségekkel, kulturális intézményekkel, a KÓTA és a Kodály Társasággal.

Szükség esetén a sokrétű tehetséggondozó munkát önkéntes jelentkezés alapján külső szakemberek (szülők, rokonok, volt tanítványok…) segítik.

- **PR-tevékenység**

Tehetséggondozó tevékenységünk eredményeinek széles körű terjesztését és láthatóságát részben a helyi rádió, televízió, nyomtatott sajtó segítségével, de leginkább internetes felületeken: gimnáziumunk honlapján, hivatalos facebook-oldalán és a youtube csatornán valósítjuk meg. Itt közzétesszük:

- a versenyeredményeket: tanulmányi, művészeti és sport (menüpontok)
- az OKTV-eredményeket (külön kiemelve, hiszen ez alapján rangsorolják a középiskolákat)
- az elnyert ösztöndíjakat (Nagykövetségi, Polgármesteri, Rotary-ösztöndíj, stb.)
- volt diákjaink sikereit (utókövetés)
- leendő diákjaink érdeklődését felkeltő programok dokumentációját (fotó, videó), melyen a szülők is részt vehetnek, hogy megismerhessék tehetségfejlesztő munkánkat.

- **Rendezvények**

Tehetséges tanulóink tanulmányi és művészeti versenyeken vehetnek részt: OKTV, Enibe, Festival d'Italiano, Regionális Olasz Fesztivál, Regionális Spanyol Fesztivál, iskolai irodalom és történelem verseny, versmondó verseny, helyesírási verseny, szépkiejtési verseny, Musicalverseny, Éneklő Ifjúság, Megyei és Országos Népdalversenyek, Helikon, gyerek- és diákszínjátszó fesztiválok.

Kórusaink és a színjátszó csoportok szereplési és bemutatkozási lehetőségeket kapnak iskolai és városi ünnepségeken, műsorokban, regionális, országos és nemzetközi kulturális rendezvényeken. Kórusainkkal rendszeres készítenek rádió-, televízió- és lemezfelvételeket.

A tanulók számára iskolánkban kiemelkedő megmutatkozási lehetőség a Kodály Hét eseménysorozata: Megyei Népdaléneklési Verseny, Megyei Versmondó és Kazinczy Szépkiejtési Verseny, Iskolai Történelem verseny, Regionális Olasz Verseny, Regionális Spanyol Verseny, Osztályéneklési Verseny, Karácsonyi koncert - előadás

Az olasz és spanyol nyelvi tehetségek állandó részvevői a Casa Iberoamericana, a Cervantes Intézet és az Istituto d'Italiano programjainak.

A tehetségfejlesztés eszközei, módszerei

- Gazdagítás, dúsítás - a kötelező tananyagon túllépő tartalmak bővítése differenciált oktatással. A fő cél a minőségi bővítés, a többlet tananyag elmélyítése, az alkalmazott tudás és a gondolkodási képesség, az összefüggés látás fejlesztése.
- Gyorsítás - a tehetséges tanulók gyorsabb fejlődésének biztosítása, ezért lehetővé tesszük az egyéni tempóban való haladást. (előrehozott érettségik letétele, erősebb nyelvi csoportba való áttérés, egyéni foglalkozások)
- Kiemelés - a tehetségek elkülönítése, kiemelése és a velük való csoportos ill. egyéni foglalkozás. Ez egyrészt jelenti az emelt szintű csoportok, szintező nyelvi csoportok kialakítását, másrészt a szakköri foglalkozásokat.

A tehetséggondozás tevékenységei

Iskolánkban a tehetséggondozás fő területei:

- Nyelvi képzés

A magyar-olasz és a magyar-spanyol két tanítási nyelvű képzés minden tekintetben alkalmas a nyelvi tehetségek azonosítására és fejlesztésére. A további idegen nyelvek (angol, német, francia) mellett portugál és kínai nyelv tanulásának lehetőségét is bevezettük szakkor formájában.

- Ének-zene képzés

Az iskola megalakulása óta folyik az emelt szintű ének-zenei képzés, amely 2013-tól hatosztályos gimnáziumi képzés keretében működik.

- Irodalmi-drámai képzés

Az emelt szintű tanterv szerint tanuló diákok magasabb óraszámban tanulhatják a történelem és a magyar irodalom/nyelvtan tárgyakat, és megismerkedhetnek a drámapedagógia, a színjátszás közösségformáló és léleképítő erejével.

Ezeken a területeken a tehetségeket tanórákon, emelt szintű órákon, szakkörökön, egyéni és kiscsoportos foglalkozásokon fejlesztjük.

Az egyéni mentorálás lehetőségeinek kibővítését szakvizsgázott tehetségfejlesztő mentor segítségével tervezzük.

A tehetségfejlesztő program színesítése, elmélyítése érdekében külső szakembereket, előadókat hívunk mind a diákok, mind a pedagógusok számára.

Az év eleji kórustábort külső helyszínen tartjuk, ami az éneklés fejlesztése mellett közösségi élményt is biztosít a tanulók számára.

Az erdei iskolai táboroztatást rendszeressé tesszük, iskolai természetjáró közösséget alakítunk ki, túraprogramokat szervezünk, összhangban az iskolai ÖKO munkatervvel.

A tanulók nyelvi kompetenciája fejlődésének érdekében külföldi tanulmányutakat szervezünk és a már meglevő cserekapcsolatok körét bővítjük.

Fontosnak tartjuk a tanulók magyarságtudatának erősítését, így tanulmányutakat szervezünk a határon túli magyarlakta területekre.

Az osztályok évenkénti tanulmányi kirándulváslehetőségeit szélesítjük, mely közösség építő szerepe mellett lehetőséget ad a magyar kultúra emlékeinek megismerésére is.

Az interperszonális (diák, tanár, szülő) kapcsolat elmélyítése érdekében kötetlen formában osztály teadélutánokat, tagozatos klubfoglalkozásokat rendezünk.

A kettős különlegességű tanulók gyenge oldalainak fejlesztésére korrepetálásokat, fejlesztő egyéni illetve kiscsoportos foglalkozásokat tartunk.

3.5.2 A tanulási problémákkal küzdő tanulók támogatása

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók kilétének tisztázása érdekében (kivéve a kiemelten tehetséges tanulókat) az intézményünkbe történő beiratkozás alkalmával a szülőtől egy adatlap - amely tartalmazza az előbb említett állapotokat (SNI, BTM, HH, HHH) - kitöltését kérjük így tanulóink a tanévet már úgy kezdik, hogy osztályfőnökeink és ifjúságvédelmi felelősünk tudnak arról, kit kell különleges figyelemmel kísérniük.

Tanulóink joga, hogy bármilyen veszélyeztetettség esetén segítséget kérjenek – megfelelő diszkréció mellett - az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelősétől, és igénybe vegyék az iskola és más külső szervek (pl. gyermekjóléti szolgálat) ilyen irányú támogatását.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókat érintő pedagógiai tevékenység megvalósításában fokozott szerepet vállal a diák osztályfőnöke, az ifjúságvédelmi felelős valamint egyéb, az intézményben dolgozó, vagy kívülről érkező segítő.

Az osztályfőnök

- folyamatosan figyelemmel kíséri a tanuló viselkedését
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók szüleivel, gondviselőivel szorosabb kapcsolatot tart fenn
- problémásabb esetekben – a szülőkkel és az ifjúságvédelmi felelőssel egyeztetve – külső segítséget is igénybe vesz.
- rendszeresen konzultál a segítségére szoruló tanuló támogatásában résztvevőkkel (szülők, ifjúságvédelmi felelős, külső segítők), közösen értékelik az elért eredményeket, meghatározzák a további teendőket
- az esetleges fegyelmi eljárások során az ifjúságvédelmi felelőssel ellátja az érintett tanuló érdekvédelmét
- az osztály faliújságján közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó intézmények címét, telefonszámát.

Az ifjúságvédelmi felelős

- A beiratkozáskor felvett adatlapokat összesíti, és a tanév kezdetén az osztályfőnökök rendelkezésére bocsájtja a kapott adatokat, illetve felhívja az osztályfőnökök figyelmét a különleges bánásmódot igénylő tanulók kilétére.

- Minden tanévben az első szülői értekezleten és az első osztályfőnöki órákon bemutatkozik a szülőknek és a diákoknak, tájékoztatja őket feladatköréről és elérhetőségeiről, munkarendjéről.
- A Sajátos Nevelési Igényű tanulók esetében kitölti és vezeti az előírás szerint szükséges dokumentációt, felveszi és a tanév során tartja a kapcsolatot az Éltes EGYMI utazó gyógypedagógiai szolgálatával, akiktől – a szülővel egyeztetve - igényli a gyermek ellátását. Részt vesz az órák időpontjának megtervezésében és a helyszín biztosításában. Monitorozza a szakértői vélemények érvényességi idejét, intézi az esetlegesen szükséges kontrollvizsgálatokat. Kapcsolatot tart a Baranya Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal. Konzultál a szülővel, a gyógypedagógussal és a gyermeket nevelő pedagógusokkal, adott esetben közvetít közöttük, illetve megbeszélést kezdeményezhet.
- A Beilleszkedési, tanulási és magatartászavaros tanulók adatait, szakvéleményeit, dokumentációját intézi és tárolja. Monitorozza a szakértői vélemények érvényességi idejét, intézi az esetlegesen szükséges kontrollvizsgálatokat. Kapcsolatot tart az Éltes EGYMI Nevelési Tanácsadóval, akinél igény esetén szülői vagy tanári kezdeményezésre kérvényezi a tanuló vizsgálatát. Konzultál a szülővel, a gyógypedagógussal és a gyermeket nevelő pedagógusokkal, adott esetben közvetít közöttük, illetve megbeszélést kezdeményezhet.
- A szociálisan hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében felhívja a figyelmet az aktuális, őket érintő pályázatokra, ösztöndíj lehetőségekre, segít azok elkészítésében és beadásában. Kapcsolatot tart a területileg illetékes Szociális Központtal és a Családsegítő és Gyermekjóléti Központtal.

Tanulóink szociális hátrányának kompenzálását a következő intézkedésekkel segítjük:

- szociális segély biztosítása (a költségvetés biztosította keret erejéig) kérvény alapján, az osztályfőnök véleményezésével igényelhető
- pályázatok benyújtása (osztálykirándulások támogatása, felkészítő táborok, stb. támogatás)
- pályázati lehetőségek közzététele
- menzakedvezmény biztosítása a törvényben előírt kötelezettségen túl is, a rendelkezésre álló erőforrások erejéig.

Tanulási kudarcnak kitett tanulóink esetében az iskola lehetőségein belül felzárkóztató korrepetáló foglalkozásokat szervezünk osztály vagy évfolyam szinten (alacsony

csoportlétszámmal). Amennyiben szükséges, tanulószoba szervezésével lehetőséget biztosítunk, hogy itt az iskolában készülhessenek (önállóan) a következő napra azok a tanulók, akik ezt kérik. Tanulás módszertani felkészítőt tartunk. Ha szükséges, akkor más iskolába irányítjuk, illetve segítjük átvételét.

A problémákkal (tanulási, személyiségi, szociális) küzdő tanulók számára az önismeret növelésére drámapedagógiai eszközöket felhasználó foglalkozásokat szervezünk.

3.6 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

3.6.1 A pedagógus feladata

Napjainkban az iskola, ezáltal a pedagógus feladata nagyon sokrétű.

A nevelés feladata a helyes önismeret és jelenismeret kialakítása, az önmeghatározás, az identitásképzés elősegítése, olyan információk közvetítése, amely egyértelmű és kiszámítható jövőképet jelenít meg a növendékek számára.

Mindez elengedhetetlenül fontos a mindennapi életben való boldoguláshoz, kiterjed a munka, a tanulás, a partnerkapcsolat területére egyaránt.

A megfelelő jelenismeret hiányában megnő az egyénben a belső feszültség, bizonytalanná és kiszámíthatatlanná válik az élete, amelynek következtében kibillenhet az egyensúlya.

Feladat, hogy a pedagógus hozzásegítse a tanulót a valóság helyes észlelésére, értékelésére, az abban való hatékony részvételre.

Fontos, hogy támogatást nyújtson értékes személyiségjegyek kibontakoztatásához, hogy a nevelés folyamán alakuljon ki a gyermekben az önfegyelmezés, az önirányítás, a helyes irányba való egyre önállóbb haladás képessége.

A XX. század elején fogalmazódik meg az igény a gyermek önálló, öntevékeny, cselekvő egyéniséggé nevelésére, s válik példaértékű gyakorlattá az új nevelői magatartás szükségessége.

„Az új nevelő tiszteli a gyermeket, segíti egyéniségének kibontakozását, elősegíti a gyermek szabadságának, önállóságának kiteljesedését, a gyermek egyéni adottságait megismerve törekszik a képességek fejlesztésére.”

Az új oktatási tartalmak új pedagógusszerepet kívánnak, és a növekvő belső feszültség feloldásának egyetlen lehetősége egy önreflektív viselkedésrepertoár kialakításában rejlik.

A reflektív pedagógus tisztában van saját lehetőségeivel, potenciáljaival, megfelelő önismerettel rendelkezik, aki tisztában van a korlátaival és a képességeivel.

Szükségessé válnak tehát olyan személyiségjegyek, mint az önállóság, a nyitottság, az alkalmazkodás és az együttműködés képessége, amelyek lehetővé teszik a pedagógiai hatékonyság növelését. A pedagógus személyiségének fontos értékmérőjévé válik a személyes értékorientációja, az értékekhez való viszonyulása, személyiségének moralitása.

Fontos, hogy a pedagógus mindig példaértékű legyen, mintaként szolgáljon a diákjai előtt. Magatartásával, értékképviseletével, világnézetével, jellemével jelentős hatást gyakorol az iskolahasználók széles körére. Ahogyan a személyiség cselekedetek által nyilvánul meg, így fontos a pedagógus kongruenciája, vagyis meggyőződésének tettekben való megnyilvánulása.

A pedagógus kulcsfontosságú szereplője a nevelési folyamatnak. Ezért:
„A legtöbb, amit gyerekeinknek, tanítványainknak adhatunk, saját benső lehetőségeik és korlátjaik felismerése, a belső stabilitás, a személyes autonómia személyi feltételeinek megteremtése, valamint a változó világban való tájékozódás készsége és képessége, az esély a saját értékrend kialakítására.”

A pedagógusok tevékenységének részletes szabályozását az SZMSZ mellékletét képező munkaköri leírások tartalmazzák.

3.6.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnöki munka lényegesen többet jelent az osztályfőnöki órák megtartásánál. Az osztályfőnök az a pedagógus, aki állandóan az arcvonalban állva a legközvetlenebbül tapasztalja meg az osztályába járó gyerekeken és szüleiken keresztül a társadalom valamennyi feszültségét és problémáját. A problémák sokasodása ismét felhívta a figyelmet az iskolai nevelés fontosságára s ezen belül az osztályfőnöki szerep általános nélkülözhetetlenségére.

Az osztályfőnöki munka jellemzői

- Komplex, átfogó – a tanuló egész személyiségére irányul a tevékenysége
- Differenciált – a személyiség és a közösség fejlesztése folyamán individualizált követelményeket támaszt
- Rugalmas - nincs előírható, részleteiben megtervezhető tananyaga; ellátása lényegesen több spontaneitást, rugalmasságot, reflektivitást igényel

Az osztályfőnök feladatkörei

Közvetlen nevelőmunka – ismeretek szintetizálása, a mindennapi életben történő alkalmazásuk

- Az aktuális események feldolgozása
- Különböző értékrendek megismertetése
- A kultúrahasználat megtanítása
- A konfliktusmegoldást kialakító pedagógiai tevékenység
- Mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában
- Törődés a gyermekek aktuális problémáival
- A tehetségfejlődés nyomonkövetése (egyéni portfóliók)
- Az osztály konfliktusainak megoldása
- Gyermekvédelmi munka
- Az ifjúságvédelmi felelőssel való állandó kapcsolattartás

Ügyviteli (adminisztrációs) feladatok – a haladási napló naprakész vezetése, a haladási és anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése

- A tanulók tanulmányi előrehaladásának negyedévenkénti ellenőrzése és értékelése az igazgatóval (naplóátvizsgálás)
- Igazolások, esetleges igazolatlan órák regisztrálása
- Félévkor és év végén a magatartás és szorgalomjegyek előkészítése az osztályozó értekezlet előtt
- Félévi értesítő, anyakönyv- és bizonyítványírás

Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása – kapcsolattartás az osztályban tanító kollégákkal, a nevelésben-oktatásban hatékonyan résztvevőkkel, a szülőkkel:

- Szülők közötti felvilágosító munka
- Szabadidős tevékenységek, programok szervezése
- Az iskolai közösségi szolgálat szervezésében, lebonyolításában való aktív közreműködés, a munkaórák pontos adminisztrálása az iskolai dokumentumokban, kapcsolattartás az önkéntes munkát koordináló kollégával (lsd. az iskolai közösségi szolgálat eljárásrendjét a pedagógiai program mellékletében)

3.7 A tanulók részvétele az intézmény döntési folyamataiban

Az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról a tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, vagy választott képviselőik révén közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőtestületével.

Ennek rendje:

- a tanulóknak lehetősége van benyújtani saját kérelmeit és javaslatait a munka javítására a saját osztályában, esetleg az iskolában az osztályfőnöknek, az iskola vezetőségének, vagy a diákönkormányzatnak
- az iskolagyűléseken véleményt, kérést fogalmazhatnak meg
- évente legalább egyszeri alkalommal kerül megrendezésre a diákközgyűlés vitafóruma, mely előtt:
  - osztálygyűléseket rendeznek, melyeken megfogalmazzák és írásban rögzítik a kéréseket, véleményeket, észrevételeket
  - minden osztály választ egy 1-2 fős küldöttséget, mely képviseli az osztály érdekeit a vitafórumon
  - a vitafórumon az igazgató reagál a felvetett kérdésekre.
- az ***iskolai diákönkormányzatnak*** véleményezési és beleszólási joga van az iskolát érintő kérdésekbe; egyetértési joguk van a pedagógiai programot és a házirendet érintő módosításokkal kapcsolatban.
  - a diákönkormányzatban egy-két fővel képviselteti magát minden osztály.
  - Az év eleji alakuló ülésen ők választják meg az 5-7 tagú iskolai diákbizottságot (IDB). Az IDB koordinálja az éves munkát, részt vesz a különféle iskolai programok szervezésében, irányítja az iskolai diákéletet.

Ezekkel a tanulók kezdeményező- és együttműködő-készsége, az akaratereje, az önfegyelme, a mások iránti tisztelete fejlődik.

A demokratikus viselkedésmódok elsajátítására, a felelősségteljes állampolgári viselkedésformák elsajátítására nyílik lehetőségük.

4. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

4.1 A nevelők és a tanulók

- Az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az igazgató
  - az iskolai diákönkormányzat vezetőségi ülésén és a diákközgyűlésen rendszeresen (évente legalább 1 alkalommal)
  - iskolagyűlésen
  - az előcsarnokban elhelyezett hirdetőtáblán tájékoztatja a tanulókat.
- Az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon és az osztályban elhelyezett hirdetőtáblán keresztül tájékoztatják a tanulókat az aktuális hírekről, feladatokról.
- A tanulót egyéni haladásáról a szaktanároknak folyamatosan szóban és írásban tájékoztatni kell.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőtestületével.

4.2 A nevelők és a szülők

Az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról

- az igazgató a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy iskolai szülői értekezleten
- az osztályfőnök az osztályszülői értekezleten tájékoztatja a szülőket.

A tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi fórumok szolgálnak:

- családlátogatások
- szülői értekezletek
- fogadó órák
- nyílt napok
- írásbeli tájékoztatók az ellenőrző füzetben vagy levélben.

A szülői értekezletek és fogadóórák idejét az iskolai munkaterv tartalmazza.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőtestületével.

4.3 Az iskola és a szülői ház kapcsolata

Gyermekközpontú iskolánkban nélkülözhetetlen a család és az iskola jó együttműködése. Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség. Arra törekszünk, hogy a szülőkhöz fűződő kapcsolatunkat a kölcsönös bizalom, az őszinteség, az egyenlő partneri kapcsolat jellemezze. Ebben a kapcsolatban kezdeményezőként lépünk fel, megteremtjük az együttműködés legoptimálisabb formáit, ezek tartalmát pedig úgy alakítjuk ki, hogy az a gyermek személyiségének fejlődését kedvezően előmozdítsa.

A szülők a legfontosabb partnereink, akik az iskolaválasztással kifejezték nevelési alapelveink és céljaink elfogadását.

Alapelvünk, hogy az oktatás és nevelés összhangján alapuló pedagógiai folyamat irányítója a tanár, a szülőkkel az egyenrangú kapcsolatra törekvés mellett érvényesül.

A nevelés a pedagógus és a szülő közös feladata, az együttműködés a tanuló alapvető érdeke, a pedagógusnak és a szülőnek pedig az oktatási törvényben is előírt kötelezettsége.

4.3.1 Feladataink, az együttműködés tartalmi elemei:

A szülőkkel folyamatosan konzultálunk gyermekeik fejlődéséről, munkájáról, a közösségben elfoglalt helyéről, kapcsolatainak jellemzőiről. A tanulásirányítás, a tehetséggondozás, a segítő tevékenységek (szociális hátrányok, tanulási kudarcok, beilleszkedési nehézségek), a továbbtanulás, pályaorientáció, a magatartás és szorgalom formálása az együttműködés legfontosabb területei.

Célunk, hogy a szülőkkel a családdal együttműködve segítsünk a Pedagógiai programban megfogalmazott célok sikeres megvalósítását.

4.3.2 Az együttműködés fórumai, a kapcsolattartás formái:

A szülői önkormányzatiság a szülői szervezet működésével érvényesül: iskolánkban ez a ***szülői munkaközösség*** választmánya, osztályszülői keretben választott küldöttekkel. Ennek elnökét a küldöttek maguk választják. Az SZMK meghatározza programját, de az iskolavezetés és a DÖK is kezdeményezheti összehívását.

Az osztályok küldöttei a szülői értekezleteken összegyűjtik a problémákat, és ugyanezen alkalmon jelzik az ügyek elintézését vagy a velük kapcsolatos eljárásokat.

Az iskolavezetés és az SZMK között szervezett kapcsolattartást az iskola munkaterve rögzíti és ütemezi. Évente legalább két alkalommal az igazgató ad tájékoztatást az iskola munkájáról.

Az iskolai rendezvényekre az SZMK vezetőjét minden alkalommal meghívjuk.

Az iskolai Szervezeti és Működési Szabályzat meghatározza a szülői közösség döntési, egyetértési, javaslattételi, véleményezési jogkörét. Az igazgató a felelős azért, hogy a szülők jogosultságaikat gyakorolhassák.

A tanulók nagyobb csoportját (évfolyamok, tagozatok) érintő döntéseket hozó nevelőtestületi értekezleteken az SZMK vezetőinek részvételét (tanácskozási joggal) lehetővé tesszük.

Minden tanévben a nyílt napon részletesen tájékoztatjuk a szülőket iskolánk céljairól, nevelésfilozófiájáról, a képzési szerkezetről, az oktatás-nevelés eredményességéről.

Osztály szülői értekezletet évente két alkalommal tartunk valamennyi szülő számáraazonos témáról. (tanévkezdés, az év tervezése, a félév értékelése). A szülői értekezletek tematikáját az iskolavezetés állítja össze – figyelembe véve azegyes évfolyamok specialitásait. A szülőket írásban, az ellenőrző könyv útján tájékoztatjuk. Az osztályfőnökök a félévek zárása előtt minimum egy hónappal levélben tájékoztatják a vártnál gyengébben teljesítő diákok szüleit, szükség esetén kezdeményezve a találkozástaz osztályfőnökkel, szaktanárral. A szülőket előzetes egyeztetés alapján fogadjuk.

Rendkívüli osztályértekezletet tartunk egy-egy speciális pedagógiai probléma megoldására, ill. osztályfeladat megbeszélésére.

Írásos-közvetett kapcsolattartás

Az osztályfőnök, a szaktanárok és adott esetben az iskola igazgatója az ellenőrző könyvön, illetve hivatalos levélen keresztül tartja a kapcsolatot a szülőkkel. A szülők az iskola igazgatójához címzett kérvényben fogalmazzák meg kéréseiket (kikérő, külföldi utazás)

Nem hivatalos jellegű együttműködés

A szülők egy-egy alkalommal részt vesznek az osztály tanulmányi kirándulásán, bekapcsolódnak az osztályszintű rendezvényekbe (büfé szervezése rendezvényeken), esetleg üzemlátogatásokat szerveznek, az osztályfőnök felkérésére egy adott témáról előadást tartanak osztályfőnöki órán.

A szülők részt vesznek az iskola hagyományos rendezvényein szervezőként vagy vendégként (szalagavató, Kodály Hét, ballagás), külföldi diákokat látnak vendégül.

Segítenek az osztálytermek dekorációjában, az iskola belső harmóniájának kialakításában.

Anyagilag támogatják az iskolát (szponzorok felkutatása, SZJA 1%-ának felajánlása). Népszerűsítik az iskola alapítványait.

Adott esetben részt vesznek fegyelmi tárgyalásokon, illetve nevelési értekezleteken. Képviselőik megfogalmazzák és továbbítják a szülők kéréseit, igényeit és panaszait az igazgatósághoz.

A szülői házhoz fűződő kapcsolatunk elmélyítésének módjai:

A szülői szervezetek igényének a jövőben még inkább próbálunk megfelelni: folyamatosan javítjuk az iskola presztízsét, az iskola személyi és tárgyi feltételeit, még igényesebbek leszünk a nevelés-oktatás követelményeiben.

Segítséget nyújtunk a továbbtanulásban, a nyelvvizsgákra, valamint a versenyekre való felkészítésben.

Törekszünk arra, hogy a szülőkhöz fűződő kapcsolatunk folyamatos, mély és őszinte legyen, ennek érdekében kötetlen légkörű osztály teadélutánokat szervezünk.

A gyermek érdekében a partneri viszony kialakítása a célunk.

4.4 Az iskola és a kollégium kapcsolata

Az otthonuktól kényszerűen távol élő tanulóink kollégiumban, irányított pedagógiai környezetben, intézményes keretek között élnek. A kollégiummal fenntartott kapcsolatunk folyamatos.

Az együttműködés formái vezetői szinten:

A kollégiumok pedagógiai programjai építenek az iskolák pedagógiai programjaira, ezért egyeztetjük a kollégium vezetésével

- a tanulók tanulásának, szabadidejük szervezésének pedagógiai elveit,
- a tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását elősegítő tevékenységek tervét,
- a kollégiumi közösségi tevékenységek programját.

Mindezek kiegészítik a tanulók iskolai tevékenységét, segítik testi, lelki, érzelmi fejlődését.

Nevelőtestületi szinten:

- A kollégium nevelői napi kapcsolatban vannak az iskolával: jelentik a betegek nevét, részt vesznek az osztályozó konferenciákon, esetenként a nevelőtestületi értekezleteken.
- Meghívjuk a kollégium képviselőit iskolánk rendezvényeire.
- Gimnáziumunk osztályfőnökei meglátogatják az osztályukba járó tanulókat a kollégiumban, tájékozódnak arról, milyen körülmények között, milyen közösségben élnek tanulói.
- Évente 1-2 alkalommal közös megbeszélést tartunk a felmerülő problémákról a kollégiumok vezetői, nevelői, gimnáziumunk igazgatója és az osztályfőnökök részvételével.

Az együttműködést akkor tartjuk eredményesnek, ha

- a kapcsolattartás rendszeres;
- a tájékoztatás korrekt és kölcsönös, a tanuló jogait tiszteletben tartó;
- tanárok és szülők egyaránt elégedettek az információk mennyiségével és mélységével, ésmindezt a tanulói elégedettség is alátámasztja.

5. AZ ISKOLÁBA TÖRTÉNŐ FELVÉTEL, ALKALMASSÁGI VIZSGÁK ÉS ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

5.1 Az iskolába történő felvétel

Az iskola 7. és 9. évfolyamára történő felvétel a középiskolák felvételi rendszerét szabályozó országos rendelkezések alapján történik.

A 7. évfolyamra jelentkező tanulók felvételi sorrendje az ötödik osztály év végi és a hatodik osztály félévi érdemjegyeinek (kivétel a készségtárgyak: ének-zene, rajz, testnevelés) összesítéséből adódik; a tanulóknak nem kell felvételi dolgozatot írni.

A 9. osztályba történő bekerülés feltétele a központi írásbeli felvételi dolgozat megírása magyar nyelvből és matematikából. A valamilyen mentességet élvező, és azt hivatalos dokumentummal igazoló tanuló szülője kérheti a felvételi vizsgán is a mentesítést.

A nyolcadik osztályos tanulók általános iskolája a megszabott határidőig elküldi a tanuló jelentkezési lapját és a központi írásbeli felvételi vizsga eredményeit a gimnáziumba. A hetedik osztály év végi és a nyolcadik félévi bizonyítványban szereplő tantárgyak (kivétel a készségtárgyak: ének-zene, rajz, testnevelés) érdemjegyeiből számítunk egy pontszámot és ehhez adódik hozzá a központi felvételi vizsga eredményéből adódó pontszám. A felvételipont számításának részletes leírása az iskola honlapján . (www.kodaly-pecs.sulinet.hu) a beiskolázás menü pont alatt található.

Az így elért pontértékek alapján összeállítjuk képzési típusonként a jelentkezők rangsorát, megjelölve az adott típusú osztályba felvehető tanulók számát, és ezt a listát küldjük el az Országos Felvételi Központba. A felvételt nyert tanulók névsora úgy véglegesítődik, hogy a Felvételi Központban kihúzzák a listáról azok nevét, akik a tanulói adatlapon előbb jelöltek meg más intézményt, és oda felvételt nyertek.

A végleges felvételi névsorok kézhezvétele után haladéktalanul értesítjük a jelentkezőket és általános iskolájukat.

5.2 Felvételi alkalmassági vizsgák

5.2.1 Kéttannyelvű tagozat

Mivel a két tanítási nyelvű képzésben kulcsfontosságú a diákok kommunikációs készsége, a központi felvételin kívül az ide jelentkező diákoknak részt kell venniük egy alkalmassági elbeszélgetésen is. Ennek elsődleges célja megállapítani azt, hogy a diák korának megfelelően használja-e anyanyelvét és gazdag szókinccsel rendelkezik-e. Közlékenysége és nyitottsága azt is megmutatja, hogy a célnyelvi órák kommunikációs feladataiba is könnyen be tud-e majd kapcsolódni. Az elbeszélgetés során azt is vizsgáljuk, hogy mennyire motivált a diák, esetleg ismeri-e a célnyelvi országokat vagy valamilyen kapcsolat köti-e hozzájuk.

5.2.2 Ének-zene tagozat

A 6 osztályos, ének-zene speciális tantervű osztályba történő felvételnél a jelentkezőknek részt kell venni egy alkalmassági meghallgatáson, melyen énekhangját, ritmusérzékét, zenei hallását vizsgáljuk.

Ennek az alkalmassági vizsgának nem előfeltétele a zeneiskolai végzettség bizonyos szintje. Lényegében a felvételiző zenei adottságait mérjük fel, hallás-és zenei memóriavizsgálatokkal. A hallásvizsgálat abból áll, hogy a felvételizőnek hangközöket és hármas hangzatokat kell hangonként visszaénekelnie szolmizáció nélkül, hangadással.

A zenei memóriavizsgálat 5-8 hangból álló dallamfordulatok szolmizáció nélküli visszaéneklését jelenti, amely magában foglalja a ritmus felismerést is. Ezen képesség felmérések előtt bemutatkozásul két népdal eléneklését kérjük a felvételizőtől (egy giusto és egy parlando-rubato) emlékezetből minimum két versszakkal.

Az alkalmassági vizsgákon felvételi pontokat nem lehet szerezni, de csak a „megfelelt” minősítés esetén kerülhet fel a tanuló a felvételi rangsorba.

5.3 Az iskolába történő átvétel

A más középiskolából történő átvétel szabályait a szabad iskolaválasztás és az iskolák közötti átjárhatóság lehetőségeit figyelembe véve állítottuk fel.

Amennyiben más középiskolába járó tanuló jelzi azt a szándékát, hogy a Pécsi Kodály Zoltán Gimnáziumban szeretné folytatni tanulmányait, akkor az igazgató személyes megbeszélést folytat a tanulóval és kiskorúság esetén annak szülőjével.

Az átvételről és tanulócsoportba történő helyezésről az igazgató jogosult dönteni a leendő osztályfőnökkel történő egyeztetés és a szóbeli meghallgatást követően. A döntés meghozatala előtt az igazgató az alábbi kérdésekben tájékozódik:

- A tervezett iskolaváltás kiváltó oka
- A tanuló tanulmányi eredménye (általános iskolában és a középiskolájában)
- A tanuló magatartásával és hiányzásaival kapcsolatos információk
- Milyen képzésben szeretne részesülni, melyik osztályba szeretne járni
- Milyen tantárgyak, illetve tantárgyrészek nem azonosak a váltásban érintett két iskola pedagógiai programjában, aminek következtében osztályozóvizsgát kell elrendelni

Amennyiben a jelentkező megfelel az elvárt kritériumoknak, azt az igazgató a befogadó nyilatkozat kiállításával és átadásával vállalja a tanuló átvételét.

A két tanítási nyelvű tagozatra való átvételnél mindenképpen mérjük az átvett diák nyelvi szintjét, mert annak meg kell egyeznie a helyi tantervben előírt KER szinttel, valamint figyelembe kell venni azt is, hogy azt a tantárgyat, amelyből célnyelven érettségizni fog, két évig célnyelven kell tanulnia.

6. AZ ISKOLA HELYI OKTATÁSI TANTERVE

6.1 Az egyes tantárgyak választott kerettanterve

Az iskola minden tantárgy helyi tantervének elkészítéséhez egyrészt a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 3. és 4. számú mellékletében található, másrészt a Nemzeti alaptanterv kiadására vonatkozó 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelethez kapcsolódó kerettanterveket választotta.

A NAT 2012 alapján választhatóak:

- **Biológia-egészségtan: B változat**
- **Fizika: B változat**
- **Kémia: B változat**
- **Ének-zene: B változat**
- **Művészetek: ének-zene A változat**

A két tanítási nyelvű tagozatok esetében a helyi tanterv alapját a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról szóló 4/2013. (I. 11.) számú EMMI rendelet kerettanterveket tartalmazó 2., 3. és 4. melléklete, illetve a Nemzeti alaptanterv kiadására vonatkozó 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelethez kapcsolódó két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvei határozták meg.

6.2 Digitális fejlesztési terv

Intézményünk szeretné elősegíteni azt, hogy a nálunk érettségiző gyerekek továbbtanuláskor és munkavállaláskor jól tudjanak alkalmazkodni a környezetükben bekövetkező változásokhoz. Legyenek képesek az élethosszig tartó tanulásra, a kollaborációra és a problémamegoldásra. A digitális eszközök bevonása a mindennapi pedagógiai munkába ezeket a készségeket fejlesztik a digitális kompetenciákon keresztül, sokkal hatékonyabbá válik ezáltal a tanár-diák és tanár-tanár közötti kommunikáció is. Ezen innovatív módszerek alkalmazása a tanórákat is interaktívabbá teszi, az egyes tartalmi részek elsajátítása is könnyebbé, gyakorlatiasabbá válik.

A tantestület fogékony az innovációra, így már régebben is működtek IKT önképző köreink, melyeken egy-egy jártas tanárunk az általa megismert és kipróbált alkalmazásokat tanította meg a többieknek. Ezt a jó gyakorlatot folytatni szeretnénk, emellett a 2018-2019-es tanévben 10 tanárunkat képezzük ki az EFOP-3.2.3-17 Digitális környezet a köznevelésben pályázat részeként. Ők eddig is úttörő munkát végeztek saját óráikon és munkaközösségükön belül, most pedig a másik három bevont iskola és a Pécsi Tankerület intézményeit is mentorálhatja.

Igyekszünk olyan nemzetközi projektekben részt venni, melyekkel szintén diákjaink és tanáraink digitális kompetenciát fejleszthetjük. Ezen a területet főleg a két tanítási nyelvű tagozatunk (olasz-magyar és spanyol-magyar) folytat kiemelkedő munkát. A spanyol tagozat régen saját blogján (http://seccion-e.blogspot.com/) helyezte el a tananyagokat, jelenleg pedig az Edmodót használja több csoportban is CMS-ként (az Edmodo magyar fordítóinak egyike is a mi tanárunk). Az olasz tagozat évről évre biztosítja azt, hogy több diákunk is részt vehessen az olasz multimédia-olimpián Melfiben. Az Erasmus+ és eTwinning projektjeink kapcsán a diákok eszközhasználata és problémamegoldó készsége jelentősen fejlődik, ezt a munkát a jövőben is tovább szeretnénk folytatni.

A tanórákon kívül kihasználunk minden olyan regionális és országos rendezvényt és versenyt, ahol megmutathatjuk tanáraink digitális pedagógiában szerzett jártasságát. A jövőben ezen rendezvények multiplikátor hatását is szeretnék növelni és minél több tanárt és diákot megismertetni a 21. technikák adta lehetőségekkel.

Az iskola részletes Digitális fejlesztési terve a pedagógiai program melléklete és megtalálható az iskola honlapján. (www.kodaly-pecs.sulinet.hu)

6.3 Informális és non-formális tanulási lehetőségek

Az intézmény 2017-ben bekapcsolódott a Pécsi Tankerületi Központ EFOP-3.3.5-17-2017-00051 – Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő iskolai közösségi program kísérleti megvalósítása című projektbe.

A projekt 2018. június 3-4. hetében és 2019. június 3-4. hetében megvalósuló témahetek céljai:

- a tanulás hatékonyságának és eredményességének növelése, a tanulók NAT-ban foglalt kulcskompetenciáinak, különösképpen a szociális kompetenciáinak fejlesztését célzó, kísérleti jellegű tematikus programok megvalósítása által; kidolgozott modellprogram tesztelése, az informális és non-formális tanulási lehetőségekhez való hozzáférés javítása;
- a kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó szolgáltatások, támogató rendszerek és kifejlesztett tartalmak, tesztelése;
- az oktatás területi egyenlőtlenségeinek tompítása;
- újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulásszervezési eljárások bevezetése;
- a támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység megerősítése;
- heterogén tanulói közösségek kialakítását segítő programok megvalósítása, az inkluzív nevelés szakmai támogatása;
- tanulói közösségépítés.

Az intézmény pedagógusai a projekt keretében pedagógus-továbbképzésekben vettek részt, az intézmény a képzések során megismert, a program megvalósításához illeszkedő új módszertani fejlesztéseket, a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentését, ill. a lemorzsolódás megakadályozását támogató pedagógiai módszertani eszközöket beépíti az oktató-nevelő munkájába.

Az Oktatási Hivatallal történő együttműködés alapja a 2018-ban megkötött EFOP 3.2.15/20-23/2017. számú együttműködési megállapodás.

6.4 A kötelezően vagy szabadon választott tanórai foglalkozások, valamint ezek és a kerettantervben előírt óraszámok feletti foglalkozások tananyaga

A szabadon tervezhető órakeret felhasználható óráit iskolánk zömében a kötelező tantárgyak minimális óraszámának növeléséhez használta (idegen nyelv, matematika, történelem, informatika).

11-12. évfolyamon ezek az órák a tehetséges tanulók számára az emelt szintű érettségire való felkészítést biztosítják, és lehetőséget adnak a szabadon választott tantárgyak középszintű érettségire való felkészítésére.

Fontosnak tartjuk, hogy minden munkaközösség keresse és alkalmazza kiemelten a tehetséges tanulóknak megfelelő új, korszerű és változatos módszereket, IKT tananyagokat, eszközöket, értékelje az alkalmazott módszerek beválását, használja a mérési és értékelési eredményeket a fejlődés szempontjából, saját területén vegyen részt az iskolai tehetségfejlesztési program megvalósításában.

A tehetségfejlesztés formái:

Tanórákon: kompetencia-alapú oktatás, differenciált óraszervezés, kooperatív technikák, projektek, mérések

Tanórán kívül: egyéni foglalkozások, csoportos felkészítők, szakkörök: tantárgyiak, színjátszó, kórus, diáksportkör, tanulmányi és művészeti versenyek, rendezvények, megmutatkozási lehetőségek (kórus és színjátszó), korrepetálások, fejlesztő foglalkozások (a gyengeségek fejlesztésére), tanulói portfólió készítés-elemzés.

A választott tantárgyak tananyagait a tantárgyi helyi tantervek tartalmazzák, amely a pedagógai program helyi oktatási tantervének melléklete. A tantárgyi helyi tantervek megtalálhatóak az iskola honlapján. (www.kodaly-pecs.sulinet.hu)

6.4.1 Emelt szintű ének-zene képzés NAT 2012

7–12. évfolyam, gimnázium						
Tantárgyak	**7. évf.**	**8. évf.**	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	4	4	4	4
II. idegen nyelv			3	3	3	3
Matematika	3	3	4	3	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	3	3	4
Etika					1	
Erkölcstan	1	1				
Biológia – egészségtan	2	1		2	2	2
Fizika	2	1	2	2	2	
Kémia	1	2	2	2		
Földrajz	1	2	2	2		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret			1			
Ének-zene (művészetek)	3	3	3	3	3	3
Informatika	1	1	1	1		
Életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Emelt szintű órakeret					4	4
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	35	36	35	35
Összes órarendi óra	30	30	35	36	35	35

6.4.2 Általános tantervű képzés NAT 2012

7–12. évfolyam, gimnázium						
Tantárgyak	**7. évf.**	**8. évf.**	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	4	4	4	4
II. idegen nyelv			3	3	3	3
Matematika	3	3	4	3	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	3	3	4
Etika					1	
Erkölcstan	1	1				
Biológia – egészségtan	2	1		2	2	2
Fizika	2	1	2	2	2	
Kémia	1	2	2	2		
Földrajz	1	2	2	2		
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret			1			
Művészetek					2	2
Informatika	2	2	2	2		
Életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Emelt szintű órakeret					4	4
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	35	36	35	35
Összes órarendi óra	29	29	34	35	34	34

6.4.3 Általános tantervű képzés NAT 2012

9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	3	4	4
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek			2	2
Informatika	2	2		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Emelt szintű órakeret			4	4
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Összes órarendi óra	34	35	35	34

6.4.4 Emelt szintű humán képzés NAT 2012

9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	3	4	4	5
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret	1			
Művészetek			2	2
Informatika	2	2		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Emelt szintű órakeret			4	4
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Összes órarendi óra	35	36	35	35

6.4.5 Két tanítási nyelvű képzés NAT 2012

9/Kny-12. évfolyam, gimnázium					
Tantárgyak	**9/Kny**	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	2	4	4	4	4
Célnyelv	20	6	6	5	5
Célnyelvi civilizáció			2	2	2
II. idegen nyelv	2	4	4	3	3
Matematika	2	3	3	3	4
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		3	3	4	4
Etika				1	
Biológia – egészségtan			2	2	2
Fizika		2	2	2	
Kémia		2	2		
Földrajz		2	2		
Ének-zene	1	1			
Vizuális kultúra		1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret		1			
Művészetek				2	2
Informatika	1	2	1		
Életvitel és gyakorlat					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Emeltszintű órakeret		-	-	4	4
Kéttannyelvű plusz órakeret (40 óráig)	5	2	2	3	2
Rendelkezésre álló órakeret	30	35	36	35	35
Összes órarendi óra	34	37	38	38	37

6.4.6 Emelt szintű ének-zene képzés NAT 2020

7–12. évfolyam, gimnázium						
Tantárgyak	**7.évf.**	**8.évf.**	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	3	4	3	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	4	4	4	4
II. idegen nyelv			3	3	3	3
Matematika	3	3	4	3	3	4
Történelem	2	2	2	3	3	3
Állampolgári ismeretek		1				1
Etika/hit- és erkölcstan	1	1				
Biológia	2	1	3	2		
Fizika	2	1	2	3		
Kémia	1	2	1	2		
Földrajz	1	2	2	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Dráma és színház	1					1
Ének-zene	3	3	3	3	3	3
Technika és tervezés	1					
Digitális kultúra	1	1	2	1	2	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Érettségi felkészítő órakeret					4	4
Természettudomány					2	
Rendelkezésre álló órakeret	32	32	36	36	36	36
Összes órarendi óra	31	31	36	36	34	33

6.4.7 Általános tantervű képzés NAT 2020

7–12. évfolyam, gimnázium						
Tantárgyak	**7.évf.**	**8.évf.**	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	3	4	3	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	4	4	4	4
II. idegen nyelv			3	3	3	3
Matematika	3	3	4	3	3	4
Történelem	2	2	2	3	3	3
Állampolgári ismeretek		1				1
Etika/hit- és erkölcstan	1	1				
Biológia	2	1	3	2		
Fizika	2	1	2	3		
Kémia	1	2	1	2		
Földrajz	1	2	2	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Dráma és színház	1					1
Művészetek					1	
Ének-zene	1	1	1	1		
Technika és tervezés	1					
Digitális kultúra	1	1	2	1	2	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Érettségi felkészítő órakeret					4	4
Természettudomány					2	
Rendelkezésre álló órakeret	30	30	34	34	34	34
Összes órarendi óra	29	29	34	34	32	30

6.4.8 Általános tantervű képzés NAT 2020

9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	4
Történelem	2	3	4	4
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház				1
Művészetek			1	
Ének-zene	1	1		
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Érettségi felkészítő órakeret			4	4
Természettudomány			2	
Rendelkezésre álló órakeret	34	34	34	34
Összes órarendi óra	34	34	33	31

6.4.9 Emelt szintű humán képzés NAT 2020

9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	4	4	4	4
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	4
Történelem	3	4	4	4
Állampolgári ismeretek				1
Biológia	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház				1
Művészetek			1	
Ének-zene	1	1		
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Érettségi felkészítő órakeret			4	4
Természettudomány			2	
Rendelkezésre álló órakeret	36	36	36	36
Összes órarendi óra	36	35	33	31

6.4.10 Két tanítási nyelvű képzés NAT 2020

9/Kny-12. évfolyam, gimnázium					
Tantárgyak	**9/Kny**	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	2	3	4	4	4
Célnyelv	18	6	5	5	6
Célnyelvi civilizáció			2	2	2
II. idegen nyelv	2	3	3	3	3
Matematika	2	3	3	3	4
Történelem		3	3	4	3
Állampolgári ismeretek					1
Biológia		3	2		
Fizika		2	3		
Kémia		1	2		
Földrajz		2	1		
Ének-zene	1	1			
Vizuális kultúra		1	1		
Dráma és színház					1
Művészetek				1	
Digitális kultúra	3	2	1	2	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Érettségi felkészítő órakeret				4	4
Természettudomány				2	
Rendelkezésre álló órakeret	34	36	36	36	36
Összes órarendi óra	34	36	36	36	34

6.5 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelvei

Bár korunkban a nevelés- oktatás munkáját megkönnyítő taneszközök és segédanyagok skálája egyre szélesebb, a legfőbb munkaeszköz, segítőtárs továbbra is a tankönyv. A tankönyvek kiválasztásának itt felsorolt általános elvein alapul az egyéb taneszközök megválasztása is.

A tankönyv mindenképpen:

- idomuljon a tanterv tartalmához, célkitűzéseihez;
- adataiban legyen pontos, következtetéseiben logikus;
- törekedjen a tömörségre; tartalmilag legyen igényes, de ne tartalmazzon feleslegesen apró részleteket;
- stílusa legyen magyaros, érthető, pontos fogalmazású;
- feleljen meg az életkori sajátosságoknak;
- ne csak ismereteket közvetítsen, de fejlessze a képességeket és készségeket is, neveljen gondolkodásra;
- legyen sokoldalúan használható: az átlagos képességű tanuló sikeresen használhassa, de a kiváló képességűt is inspirálja újabb feladatok megoldására;
- lehetőleg önállóan, kevés tanári segítséggel is használható legyen;
- segítse elő a külső és belső vizsgákra való felkészülést;
- a hozzá tartozó munkafüzet vagy munkatankönyv ne mechanikusan megoldható, hanem gondolkodtató feladatokat tartalmazzon;
- szolgáljon alapul a megfelelő segédanyagokkal való kiegészítéshez;
- lehetőleg egymásra épülő kötetekből álló tankönyvcsalád tagja legyen, amelynek javításán, fejlesztésén a kiadó folyamatosan munkálkodik;
- legyen esztétikus, ízléses, megfelelően illusztrált, tartós és könnyen kezelhető;
- a taneszközök az érettségi követelményeinek megfelelőek, az érettségi vizsgán használhatóak legyenek
- ára legyen értékével arányos, a tanulók és szüleik számára megfizethető.

Egy adott tankönyv, taneszköz kiválasztását befolyásoló egyéb tényezők:

- a didaktikai feladat és tartalom
- szervezeti formák (pl. csoportmunka, egyéni munka) és módszerek (pl., tanulókísérlet, előadás)
- interaktív tananyaggal kiegészítetettek

- a tanulók különböző csoportjának jellemzői
- a pedagógus felkészültsége, személyisége
- anyagi lehetőségek

Iskolánkban a munkaközösségek autonóm egységek, és együtt határozzák meg, hogy a kerettantervvel összhangban levő és az Oktatási Minisztérium által jóváhagyott tankönyvek közül melyeket választják. A két tanítási nyelvű tagozaton használatban vannak olyan tankönyvek is, amelyek nem szerepelnek a jóváhagyott tankönyvjegyzékben, hiszen olasz és spanyol nyelvből csak nagyon kevés tankönyv létezik Magyarországon, az öt évfolyamon a folytonos fejlődés érdekében pedig szükségünk van a színvonalas és magas szintű nyelvkönyvekre. Továbbá Olaszországból illetve Spanyolországból is szereztünk be tankönyveket, azonban ezek is a két tanítási nyelvű oktatásról szóló rendeletben szereplő KER szintekre készítenek fel, így teljes mértékben megfelelnek az előírt tantervnek.

Elfogadott alapelv, hogy egy évfolyamon lehetőleg egy típusú tankönyvet használjanak – különösen érvényes ez az idegen nyelvek esetében -, hogy osztály- vagy csoportváltás esetén a tanulóknak ne kelljen újabb tankönyvet vásárolniuk.

Iskolánk rendelkezik a törvény által előírt taneszközökkel (lásd. melléklet), és anyagi lehetőségeihez mérten törekszik azok bővítésére, korszerűsítésére.

6.6 A mindennapos testnevelés megvalósítása

A Nemzeti Köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint történik a mindennapos testnevelés megvalósítása 2012. szeptember 1-től a 9. évfolyamon, majd ezt követően felmenő rendszerben

A törvényben előírt kettő vagy három kötelező testnevelés óra az órarendben rögzítetten kerül megtartásra. A fennmaradó kettő vagy három óra azokon a napokon, amikor nincs órarendi óra, tömbösített formában kerül lebonyolításra.

6.7 Választható érettségi tantárgyak, a pedagógusválasztás elvei

Azokból az alább felsorolt tantárgyakból lehet érettségi vizsgát tenni, amelyek követelményrendszere szerepel az iskola helyi tantervében és ezeknek a követelményeknek a jelentkező eleget tett. Az előírt követelmények teljesítése történhet osztályozó vizsga letételével is.

Az iskola a 11. és 12. évfolyamon biztosítja három kötelező érettségi tantárgyból magyar nyelv és irodalomból, matematikából és történelemből, valamint öt választható tantárgyból: angol nyelvből, német nyelvből, biológiából, kémiából, ének-zenéből heti két órában az emelt szintű érettségire történő felkészítést. Ezen kívül legalább három tantárgyból (élő idegen nyelv, földrajz, informatika, fizika, testnevelés, dráma, rajz, mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyak közül), minden tanévben – a jelentkezők számának figyelembe vételével – a középszintű érettségire való felkészítést is biztosítjuk. A jelentkező attól függetlenül, hogy milyen tantárgyból milyen szintű felkészítésen vett részt, maga választhatja meg letenni kívánt vizsga szintjét.

Az emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozásokat tartó pedagógus személyét a tantárgyat választó tanulók kérésének meghallgatása után, a tantárgyfelosztás és egyéb oktatásszervezési szempontok figyelembevételével az igazgató jelöli ki.

Kötelező érettségi vizsgatárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom
- Történelem
- Matematika
- Élő idegen nyelv

Választható vizsgatárgyak:

- Élő idegen nyelv
- Fizika
- Kémia
- Biológia
- Földrajz
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra
- Informatika
- Testnevelés
- Célnyelvi civilizáció
- Dráma
- Mozgóképkultúra és médiaismeret

6.8 A településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerési lehetőségei

Településünkön többféle nemzetiségű ember él. Más nemzetiség megismerésével, elfogadásával megteremthető a harmónia különböző kisebbségek között. A kisebbséghez nem tartozó tanulók, ismerkedjenek meg a településünkön élő nemzetiségek történelmével, szellemi és anyagi kultúrájával, hagyományaival. Fogadják el kulturális értékeiket. Segítsük a tanulókat abban, hogy megtalálják, megőrizzék, fejlesszék identitásukat.

Ezen kultúrák megismerése: Projekt módszerrel.

Minden osztály a tanulmányi ideje alatt osztályfőnöki óra keretében egy projektet készít csoport munkában valamelyik Pécsett élő nemzetiség életéről, történelméről, múltjáró, hagyományairól, szokásairól, kultúrájáról.

(Ez lehet pl: tabló, táncok, fényképes dokumentum, zene, stb)

Az ének-zene tantárgy keretein belül, a népzene akár egy ország zenei nevelésének alapja is lehet. Egy nép megismerése a zenén keresztül is lehetséges. A zene alapja a népdal, mely mindent át tud adni.

Kodály Zoltán mondta: „ A népdal 100 hangú orgona, mindenre van hangja.” Azaz az ember életének legfontosabb történései benne vannak.

Az identitás fontos nevelési kérdés. A népzene egy nemzethez való tartozás. Más nemzetiségek kultúráját, hagyományait a tanulók élményszerűen átélik az ének órákon zenehallgatással, dalok éneklésével. Megismerik más népek népi hangszereit. Ez által a diákok megtapasztalják a néphagyományok sokszínűségét, és tisztelik más kisebbségek kultúráját. Ugyanakkor az élményszerű átéléssel felismerik a népek közötti kapcsolódási pontokat is.

Német nemzetiségi hon- és népismeret beépítése a német, mint idegen nyelv tanításába

A 21. században, a globalizáció korában, amerikanizálódó világunkban a felnövekvő nemzedékeket nemzeti önismerettel, egészséges nemzettudattal kell a nevelésnek felvérteznie. Ennek egyik eszköze a nemzetiségi hon- és népismeret, hiszen a tanulók megismerik (az egészséges nemzettudat mellett) a lakóhelyük, régiójuk, a német nemzetiségi nyelvterület tájegységeinek legjellegzetesebb néphagyományait.

- ***ismeretek nyújtása***

A népi kultúra tartalmazza a műveltség alapelemeit. A szájról-szájra, apáról-fiúra hagyományozódó, évszázadok óta felhalmozódott ismeretek a legfontosabb mindennapi kérdésekre adnak választ, az élethez való alapvető szükségletek teljes körére kiterjednek.

A hon- és népismeret témaköreinek megismerésénél olyan fogalmakat, szakkifejezéseket sajátítanak el a tanulók, amelyeket pl. magyar, történelem, földrajz, ének, rajz órákon is jól hasznosíthatnak.

A különböző kisebb-nagyobb régiók, a német nemzetiségi nyelvterület hagyományainak megismerésével a tanulók felfedezik, milyen sokszínű és gazdag a néphagyomány, ugyanakkor az is világossá válik számukra, melyek az egy-egy tájra jellemző helyi sajátosságok. Ismereteket szereznek a tanulók a lakóhelyükön élő társadalom néhány alapvető vonásáról, a hagyományos faluközösség tárgyi és szellemi világáról.

- ***értékrendszer, társadalmi normák közvetítése, szocializáció***

A modern kultúra elvesztette a természettel való összhangnak azt a harmóniáját, ami a korábbi korszakokat még jellemezte. A hagyományos faluközösségben harmonikus kapcsolat kialakítására törekedett az ember a természettel, a faluközösség tagjaival; a gazdasági munkákat az évszakok váltakozásához igazította.

A paraszti élet korábbi és jelenlegi rendjének megismerésével a tanulók számára érthetővé válik, hogy a faluközösségekben a hétköznapok és az ünnepek megszabott ritmusban váltakoztak. Az egyházi és a gazdasági év, valamint az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó jeles napok, ünnepek az egész évkörben, valamint a bölcsőtől a koporsóig meghatározták az élet kereteit, ugyanakkor át is segítették az embert az egyéni életében bekövetkező nehézségeken.

A népi kultúra egyfajta modellnek is felfogható, amelyben a történelem során leszűrődött válaszokat találjuk az emberiség nagy kérdéseire, a világ megismerésének problémáitól kezdve az ember anyagi és szellemi szükségleteinek kielégítéséig.

A nemzetiségi hon- és népismeret a néphagyományok iránti érdeklődés felkeltésével, a művelődéstörténeti ismeretek bővítésével elősegíti olyan tanulói magatartás kialakítását, amelynek lényeges eleme a hagyományőrzés.

A hon- és népismeret segíti a társadalomba való belenevelődést, pl. a népszokások ismeretével erősödik a tanulók szabálytudata, a társakkal való kapcsolatok kialakításának képessége, ami a

társadalmi, közösségi viselkedés fontos eleme. A néphagyományoknak kiemelkedő szerepe lehet egy-egy kisebb-nagyobb közösség összetartásában és a közösség megőrzésében is.

- ***érzelmi, etikai és esztétikai nevelés***

A hon- és népismeret segíti helyreállítani az oktatás-nevelés felborult egyensúlyát, valóságismeretével és értékrendjével hozzájárul a társadalmi nehézségek, értékválságok megoldásához.

A néphagyomány különböző területeinek megismerésével, pl. a népi díszítőművészet, a népköltészeti alkotások megismerésével fejlődik a tanulók esztétikai érzéke. Néhány konkrét példán keresztül felismerhetik azt is, hogyan hatott kölcsönösen egymásra a magyar és a német nemzetiségi művészet és a népi kultúra.

- ***élményforrás***

A tanítási órákon a néphagyományokat a tanulók élményszerűen is átélik, például zenehallgatással, egy-egy tájegységet, néphagyományt bemutató film megtekintésével, megadott szempontok alapján történő elemzésével, forrásanyagok feldolgozásával, tájházak, múzeumok látogatásával.

A tájegységek, etnikai csoportok hon- és népismereti, néprajzi jellemzőinek bemutatásával, élményszerű átélésével a tanulók felismerik a néphagyomány sokszínûségét, ugyanakkor a különböző tájegységek hagyományainak közös vonásait is.

- ***aktív, cselekvő részvétel***

Fogyasztói társadalmunkban a tanulók döntő többsége televízió nézéssel, vagy számítógépes játékokkal tölti szabadidejét. Éppen ezért is alapvetően fontos, hogy a tanítás során ne csak elméleti ismereteket kapjanak a tanulók, hanem cselekvő és alkotó módon vegyenek részt a tevékenységekben. Például sajátítsanak el, éljenek át egy-egy tájegységre jellemző népszokást, népdalt, népköltészeti alkotást. A különböző tevékenységek végzése során könnyebben el tudnak jutni a tanulók a különböző fogalmak, jelenségek megértéséhez.

- ***általánosítás, összefüggések meglátása***

A néphagyomány változik és változatokban él, a konkrét táji példák megismerése után a tanulók az általános megállapításokat is könnyebben megértik a népi kultúra egészéről, pl. miképpen hat a néphagyományok alakulására az eltérő földrajzi környezet, a történeti fejlődés, a gazdasági tényezők.

- ***összehasonlítás***

A tanulók a tárgyi és a szellemi kultúra köréből vett példákon keresztül felismerik a nemzetiségek, a szomszéd, valamint a rokon népek közötti kulturális hasonlóságokat, különbségeket.

- ***más nemzetiségek, népek kultúrájának tiszteletére nevel***

A hon- és népismeret tanítása tudatosítja a tanulókban, hogy megérthesse, megismerhesse a nemzetiségek, a világ többi népének kultúráját, és tiszteletben tartsa azokat.

A népi kultúra nem állandó, a történelem során változott, pl. a népművészet a legutóbbi másfél évszázados története során jelentős változásokon ment keresztül. A népművészeti alkotások, a népviselet, a népdalok, stb. mellett ismerjék meg a tanulók a nemzetiségi kultúra létrehozóinak társadalmi hátterét, életmódját, gondolkodását, értékrendjét is.

A nemzetiségi hon- és népismeret anyaga alapuljon a helyi illetve a szűkebb pátria hagyományain, a tanulók a konkrét táji példákon, tevékenységeken keresztül jussanak el az elvontabb ismeretek, az összefüggések meglátásáig.

Egy-egy tájegység tárgyi néprajzát, folklórját minél többféle módon, a tanulók számára színesen, érdekesen mutassa be a pedagógus, pl. az adott témához kapcsolódó hangzóanyag meghallgatásával, videofilm megtekintésével, ha lehetőség van rá, tanulmányi kirándulás szervezésével, tájházba, múzeumba való ellátogatással.

A német nemzetiségi hon- és népismeret tantervi modul a lakóhelytől kiindulva a régión át ismerteti a különböző nyelvjárási tájegységeket, kiemelve a legjellegzetesebb, legérdekesebb anyagokat. Emellett kitekint az anya-ország/ok kultúrájára. A német nyelvi tankönyvek honismereti tananyagaihoz kapcsolja a szaktanár a tanuló lakóhelye közelében élő nemzetiségekről szóló ismeretanyagot.

Ennek tekintetében a pedagógus szabadon rendelkezik a német, mint idegen nyelv óraszámaival, mivel az anyagokhoz kapcsolódóan integrálva használhatja azt.

A ***lakóhely*** néphagyományai, nevezetességei alapján a német nemzetiségek étkezési szokásai, ételei, ezek tradicíója, ennek speciális szókincse kerül bemutatásra. Különös figyelmet kell fordítani ennél a témánál az osztrák és a német szókincs különbségeire.

A tájegységek, falvak nevének megismertetése, értelmezése. A lakosság jellemzése. A német nemzetiségi falvak lakosságának ünnepei, szokásai, ezek eredete, valamint táncaik és népviseleteik bemutatása.

7. A KOMPETENCIA-ALAPÚ OKTATÁS

2004. márciusában a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium Humánerőforrás-fejlesztés Operatív Program Irányító Hatósága (HEFOP IH) felhívására az Európai Uniós Tervben szereplő: „A kompetencia-alapú oktatás, nevelés és képzés bevezetése és elterjesztése" címmel nyújtottunk be pályázatot egy kilenc dél-dunántúli iskolából álló konzorcium tagjaként az Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatóságához. 2005. áprilisában született meg a döntés: az országban 40 pályázó konzorcium közül 12 nyerte el a támogatást, a Dél-dunántúli régióban összesen kettő, közte a szekszárdi konzorcium, melynek mi egyedüli pécsi gimnáziumként vagyunk tagja.

Néhány szó a pályázat célkitűzéseiről

A jelenlegi nevelési, oktatási, képzési rendszer egyik legfőbb hiányossága, hogy nem tud kellő gyorsasággal és rugalmassággal alkalmazkodni a gazdaság és a munkaerőpiac igényeihez, a környezet változásaihoz. Diákjaink a sikeres tanulást megalapozó képességek és készségek, valamint a szociális és életviteli kompetenciák, továbbá az egész életen át tartó tanulás motivációja terén jelentős elmaradásokat mutatnak. A tanulók életpályájának tervezését nehezíti, hogy saját motivációikat, képességeiket illetően is bizonytalanok.

A pályázat azoknak az intézményeknek szólt, amelyek vállalkoztak arra, hogy befogadják, adaptálják és elterjesszék a kompetencia-alapú nevelés, oktatás és képzés új tartalmait, módszereit, eszközeit. Az egész életen át tartó tanuláshoz nélkülözhetetlen képességeknek, készségeknek és kompetenciáknak a fejlesztéséhez szükséges oktatási programcsomagokat központilag a Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. készíti el, amellyel együttműködve kell a konzorciális formában működő Térségi Iskola-és Óvodafejlesztő Központoknak (TIOK) a kifejlesztett programcsomagokat kipróbálni és bevezetni intézményeikben.

Közvetlen célkitűzések

Cél, hogy a TIOK-ok a kifejlesztett programokat és módszereket az intézmények sajátosságaihoz és a helyi környezet igényeihez igazítsák, elsőként vezessék be, valamint a kipróbálási szakasz során szerzett tapasztalataikkal segítsék azok véglegesítését.

További cél, hogy a TIOK a programhoz egy későbbi pályázat keretében csatlakozó oktatási intézmények felkészülését, adaptációs és befogadó tevékenységét mentorként irányítsa.

Távlati célkitűzés

A kompetencia-alapú nevelés, oktatás és képzés elterjesztésének és fejlesztésének elősegítése az egész életen át tartó tanulásra történő felkészítés érdekében.

A programtól várt eredmények

A kompetencia-alapú oktatási anyagokat alkalmazva tömegesen kerüljenek ki olyan fiatalok az iskolarendszerből, akiknek a munkaerő-piaci esélyeik jobbak, mivel birtokában vannak az életen át tartó tanulás technikáinak.

Prioritások

Mivel az elmúlt évek felméréseinek eredményei azt mutatják, hogy a magyar tanulók eszközjellegű tudásszintje elmarad a nemzetközi átlagtól, ezért a projektben leginkább a tanulási folyamatot megkönnyítő alapképességek és készségek, továbbá a kulcskompetenciák fejlesztését kell előtérbe helyezni.

Minden iskolának a következő kötelező programelemeket kell megvalósítania:

- Szövegértési és szövegalkotási kompetencia,
- Matematikai-logikai kompetencia,
- Életpálya-építési kompetencia,
- Idegen-nyelvi kompetencia,
- IKT (információs és kommunikációs technológiák) kompetencia.

A programcsomagok típusai:

- ***A típus***: adott kompetenciaterülethez tartalmilag legközelebb álló műveltségterülethez kapcsolódó, azt teljes egészében lefedő programcsomagok.
- ***B típus***: kereszttantervi programcsomagok, amelyek az adott kompetenciát különböző műveltségterületek tananyagába ágyazottan terjesztik.
- ***C típus***: a tanórán kívüli, de iskolai keretek között felhasználható programcsomagok.

A bevezetésre kerülő tananyagok szakmai újdonsága:

- a programcsomagok tananyaga moduláris felépítésű,
- a tananyagot nyomtatott és digitális taneszközök összehangolt rendszere közvetíti,
- komplexitás,
- az ismeretszerzés és a képességfejlesztés aránya megváltozik,

- széleskörű tudás biztosítása,
- stratégiák tárházának biztosítása,
- teret kap a tapasztalatba ágyazott képességfejlesztés,
- partneri kapcsolatokra épít az iskola minden szereplőjével és a helyi közösséggel,
- előtérbe kerül az együttműködés, a kooperatív tanulásszervezés,
- megváltoztatja a tanár–diák és a diák–diák viszonyt,
- hatékonyan készít fel a felnőtt szerepekre, az élethosszig tartó tanulásra, az önálló és csoportos kreatív gondolkodásra és cselekvésre.

Konkrét iskolai célok

Intézményünk folyamatosan kereste és keresi azokat a lehetőségeket, amelyek a mai változó környezetben biztosítják a szakmai és módszertani megújulást, a pedagógiai, nevelési tevékenység fejlesztését és a korszerű ismeretszerzést elősegítő modern technikai eszközök beszerzését.

Tantestületünkben nagy az innovációs készség, nyitottak vagyunk az új tanítási módszerek megismerése, elsajátítása és alkalmazása terén, befogadtuk a kompetencia-alapú nevelés, oktatás és képzés új tartalmait, módszereit, eszközeit.

A programba való bekapcsolódással szeretnénk elérni, hogy diákjaink a gyakorlati életben is jól hasznosítható, versenyképes tudással, a társadalmi elvárásoknak megfelelő értékekkel rendelkezzenek, s kellő gyorsasággal és rugalmassággal tudjanak alkalmazkodni a gazdaság és a munkaerőpiac megváltozott igényeihez, mivel birtokában lesznek az egész életen át tartó tanulás technikáinak.

A mi iskolánkban minden kompetencia-területen két párhuzamos, 9. évfolyamú csoportban ill. osztályban vezettük be az új programot, két-két szaktanár vezetésével. Az A csomagot mind az öt felsorolt kompetenciaterületen alkalmazzuk, a B-t a szövegértés, szövegalkotás és az életpálya-építés területeken használjuk fel a történelem, matematika, kémia, fizika, földrajz tantárgyak tanítása során, és a későbbiekben tervezzük a társadalomismeret, a művészetek és a filozófia oktatásánál is alkalmazni.

A kollégák véleménye szerint – némi módosítás után – az egyes tantárgyi modulok jól használhatók, alkalmazásuk eredményesebb a korábban alkalmazott szokásos tanári módszereknél, ezért célunk, hogy lehetőleg minél több osztályban az új modulok alkalmazásával tanítsunk felmenő rendszerben.

Mivel a kompetencia-alapú oktatás két sarkalatos pontja az egyéni felfedezés és a csoportos munka fontossága, ezért az alkalmazásnak tárgyi feltételei is vannak:

- olyan tantermi bútorzat, amely könnyen átrendezhető a frontális osztálymunkát és a csoportmunkát igénylő órák/feladatok alkalmazása során,
- olyan tankönyvek, munkafüzetek, amelyek nemcsak az átadott tudás megszerzését és ellenőrzését célozzák, hanem lehetővé teszik az egyéni felfedezésen alapuló ismeretek megszerzését, bevésését és alkalmazását,
- olyan elektronikus eszközök, amelyek interaktív módon használhatók a tanár-diák és a diák-diák és az önálló munka során,
- szemléltető eszközök biztosítása olyan megjelenési formában, amely lehetővé teszi egyes kiragadott részek, módszerek, szándékok, problémák elemzését, vizsgálatát.

8. A DIGITÁLIS KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE ÉS DIGITÁLIS PEDAGÓGIA

Iskolánk 2018. február 1. és 2021. február 1. között egyedüli gimnáziumként és koordinációs szerepben vett részt az ***EFOP-3.2.3-17-2017-00015 – Digitális környezet fejlesztése a Pécsi Tankerületi Központ köznevelési intézményeiben*** című pilot projektben, melynek digitális fejlesztési terve pedagógiai programunk mellékletét képezi.

2005-től intézményünk több pedagógusa is dolgozott a kompetencia-alapú oktatás megteremtésében, többen közülük most is a 10 bevont pedagógus között vannak, akik a digitális módszertani csoportot alkotják. Ez nagymértékben segítette a pilot projektben vállalt kompetenciaterületek fejlesztését, hiszen az irányelvek megegyeznek az előző fejezetben leírtakkal és a következő területeket is ugyanúgy érintik:

- szövegértés kompetencia fejlesztése (4 pedagógus 5 célcsoporttal),
- matematika kompetencia fejlesztése (4 pedagógus 4 célcsoporttal),
- természettudományos megismerés támogatása (3 pedagógus 5 célcsoporttal).

A célcsoportok különböző életkorúak, egy-egy évfolyamon párhuzamosan tanult a digitális pedagógiával érintett osztály a hagyományossal, így jobban tudtuk monitorizálni a diákok attitűd- és tudásbeli változásait.

A pilot program lényeges elemének tekinthető a tanárok közötti kollaboráció, a 10 pedagógus nemcsak oktatói tevékenységet lát el, hanem három éven keresztül digitális elemeket tartalmazó tananyagokat készít és oszt meg tanártársaival az NKP megújult felületén. Ezen fejlesztő munka ösztönzi a tanárokat a szakmai együttműködésre, a továbbképzéseken való (intézményi és tankerületi) közös részvétel a tanárok hálózatosítását és az egymás közötti tapasztalatcserét is előmozdítja. Intézményi szinten 300 digitális óravázlat készül el, mely segítség azon kollégáknak, akik még kevésbé jártasak az IKT-eszközök használatában.

A megfelelő kompetenciaterületek fejlesztése mellett a másik alapvető célkitűzés az volt, hogy a digitális eszközhasználat ne csak az informatika tantárgyra korlátozódjon, hanem kiterjedjen minden tanórára, hiszen a 21. századi munkahelyek is az eszközhasználó és problémamegoldó munkaerőt várják. Fontos, hogy a diákok iskolai környezetben felismerjék, hogy mobiltelefonjuk vagy táblagépük nemcsak kommunikációra vagy játékra használható, hanem funkciói, internethozzáférése és applikációi által szerves részét képezheti a tanulási folyamatnak.

A vállalt kompetenciák digitális eszközökkel való fejlesztésének infrastrukturális alapja a pályázat keretein belül kialakított két digitális tanterem, melyekben tanárok és diákok egy digitális panellel,

16 táblagéppel és Eduroam WIFI-hálózattal dolgozhatnak. A projekt fenntarthatósága érdekében a bevont pedagógusokon kívül iskolánk digitális pedagógiai asszisztense is segíti azon kollégák munkáját, akik szeretnék kipróbálni ezen innovatív módszertant, rendszergazdánk pedig folyamatosan biztosítja az eszközök zavartalan használatát.

Módszertani kérdésekben irányadónak tartjuk Magyarország Digitális Oktatási Stratégiáját, valamint a Digitális Pedagógiai Módszertani Központ útmutatását. Az intézmény projektmunkáját ezen kívül még egy digitális mentor is segíti.

Mivel az oktatás tere a 21. században nem korlátozódik az iskolákra, valamint a diákok tanulási technikái is eltérőek, igényként jelentkezik a tananyagok online hozzáférhetősége és interaktivitása. Tanáraink különböző csatornákon keresztül juttatják el diákjaikhoz a tantárgyukhoz kapcsolódó digitális tartalmakat, melyek eddig jellemzően zárt közösségi csoportok voltak. A projekt célkitűzése az LMS (tanuláskezelő rendszerek) használata. Néhány pedagógusunk már az Edmodóban helyezi el a tananyagokat, tanulást segítő információkat és a számonkérés egy része is online folyik. Azok a tanárok, akik még nem kezelik biztosan ezeket a holisztikus rendszereket, online feladat- és kvízkészítő oldalak (Redmenta, Quizizz, Quizlet, Kahoot, stb.) segítségével végeznek digitális formatív és szummatív értékelést.

A digitális tananyagok szerkeszthetősége, valamint online felületen való elhelyezése segíti a tanulók közötti differenciálást, az innovatív módszerek azon diákokat is motiválják, akik a hagyományos keretek között nehezebben teljesítenek.

A digitális átállás érdekében az iskolával és oktatással kapcsolatos információkat is online felületekre, közösségi oldalakra visszük fel. A KRÉTA adminisztrációs rendszert használjuk a diákok tanulmányi előmenetelének követésére, valamint a statisztikai adatok kinyerésére. Formális információközlő felületünk továbbra is a gimnázium honlapja maradt, de emellett gyorsabb és dinamikusabb tájékoztatást is adunk diákoknak és szülőknek Facebook oldalunkon és az Instagramon.

A digitális pedagógia hatékonyságát folyamatosan mérjük az EU SELFIE felületén és az általunk készített online kérdőívekkel, melyeket tanárok, diákok és szülők között osztunk meg.

A kiterjedtebb eszközhasználat, a közösségi és online terekben eltöltött rengeteg idő kiteszi a diákokat bizonyos veszélyeknek is. Pedagógiai feladatunknak tartjuk az internetbiztonság

tudatosítását, az egészséges *netikett* elsajátítását, melyhez tematikus napokat szervezünk, valamint az osztályfőnöki órákon is foglalkozunk ezzel a témával.

Távlati célunk az, hogy az érintett csoportokon kívül minél több pedagógust és tanulócsoportot bevonjunk ebbe a speciális kompetenciafejlesztésbe, és felmenő rendszerben - az infrastrukturális háttér biztosításával és tanári képzésekkel - minél több tanórán használjuk a digitális világ adta lehetőségeket.

9. AZ ÉVKÖZI SZÁMONKÉRÉSEK, A TANULMÁNYOK ALATTI ÉS AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁK SZABÁLYAI

9.1 A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai

A diákok munkájának legfontosabb mérőeszköze az osztályozási rendszer. *„A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.”*20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet, 64. § (1)

9.1.1 Minősítés

A fenti rendelet értelmében a tanulók teljesítményét folyamatosan mérni, értékelni és minősíteni kell. A ***mérés történhet*** szóban és írásban, de törekedni kell a két féle számonkérési lehetőség alkalmazásának egyensúlyára. A megállapított érdemjegy a számon kért tananyag mennyiségétől és fontosságától függően 1-szeres, 2-szeres vagy 3-szoros súllyal vehető figyelembe az átlagszámításnál. A szaktanár félévente legalább a heti óraszám + 1 osztályzatot ad minden tanítványának.

A félévi osztályzás az első félévben, míg az év végi a teljes tanévben végzett munkát tükrözi. A félévi és az év végi érdemjegyeket a szaktanár határozza meg. A szaktanár - a munkaközösséggel egyetértésben - meghatározza és az év elején ismerteti a tanulókkal a teljesítendő minimális tantárgyi követelményeket.

Azokból a tantárgyakból, amelyekből az iskola belső vizsgarendje szerint a tanév végén tantárgyi vizsgát is szervezünk, a vizsga eredménye az év végi érdemjegy megállapításán súlyozottan érvényesül.

Az iskolában a papír alapú napló használatát megszüntettük, 2011. szept. 1-től csak az elektronikus naplóban rögzítjük tanulóinkról a szükséges információkat. A szülők számára előállított belépési kódokat a Házirendben szabályozott módon juttatjuk el. Ennek segítségével a szülők a saját gyermekük tanulmányi előmenetelét, hiányzásait és a vele kapcsolatos egyéb információkat folyamatosan nyomon követhetik.

Az tanuló teljesítményének értékelése funkció szerint az értékelés összegző (***szummatív***) vagy ***fejlesztő*** (formatív), cél szerint minősítő vagy ***diagnosztikus***, viszonyítási alap szerint

normaorientált vagy ***kritériumorientált***. Az értékelési gyakorlatban azonban ezek az értékelési módok egymással összefonódva működnek. Az értékelés legyen objektív, megbízható és érvényes.

A tanuló értékelése a hagyományos ismeretalapú normaorientált összegző (szummatív) minősítésével történik, azaz a tanulási folyamatban tanulási egységek lezárásakor- témazáró dolgozat, tantárgyi vizsga, érettségi vizsga (külső/belső tantárgyi) - a hagyományos 5 kategóriával értékelünk: ***jeles, jó, közepes, elégséges és elégtelen***. Az értékelés fejlesztő (formatív) funkcióját a pedagógus a tanítási folyamat során alkalmazza az egyes diákok és diákcsoportok teljesítményének növelésére.

Az értékelés célja a minősítés, amely teljesítménymérés, azaz egy adott szinthez képest értékel osztályzattal. A cél lehet diagnosztikus értékelés is, amely általában helyzetfelmérésre, belépő tanulók szintjének mérése, például csoportbontásra alkalmas.

A viszonyítási alap hagyományosan normaorientált, azaz egy adott szinthez képesti teljesítményt értékel, de lehet kritériumorientált, tehát a felmérés eredménye, a kimenetel mérése érdekes, ilyen például a 10. osztály májusában a kompetenciamérés, a minimumkövetelmények is kritériumorientált értékelések.

A kompetenciaalapú pedagógiában a kritériumorientált diagnosztikus fejlesztő értékelése előtérbe került, az új pedagógiai kultúrába beépült.

A ***számonkérés irányulhat*** a házi feladat, a napi tananyag, kisebb egység és egy- egy témakör ismeretének mérésére.

A tanuló érdemjegyeiről, tantárgyi előrehaladásáról a szaktanár és az osztályfőnök az ellenőrző könyv, e-napló, kivételes esetekben levél útján írásban, a fogadóórákon és a szülői értekezleteken szóban tájékoztatja a szülőket.

9.1.2 Ellenőrzés

- a megtanított tananyagtartalmakat (csak ez kérhető számon)
- a számonkérés nem lehet fegyelmező eszköz
- minden tantárgyat (műveltségterület) érdemjeggyel (osztályzattal)
- az osztályozás rendszeres legyen

Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái:

- kézírással vagy számítógéppel elkészített
- leíró

- kifejtő
- érvelő
- forráselemző
- összehasonlító
- értelmező, ábraelemző
- problémamegoldó
- feladatlap jellegűek

Egyes tantárgyaknál az írásbeli beszámoltatás egyik formája a házi dolgozat, melynek témáját – a tantárgy jellegétől függően – a szaktanár jelöli ki vagy a tanuló önállóan, érdeklődésének megfelelően kiválasztja. Ennek a munkának az értékelésénél figyelembe kell venni annak gondolati gazdagságát, formáját, a szakirodalomban való jártasságot, a tanulónak a téma iránti motiváltságát, a kreativitást.

A számonkérés területén a következő alapszabályok érvényesülnek:

- írásbeli beszámoltatást, mint a számonkérés egyik formáját mindegyik tantárgyak esetében alkalmazzuk
- az értékelés szempontjait a megíratás előtt a tanárok ismertetik a tanulókkal
- az értékelés egyértelmű átváltó kulccsal vagy globálisan történik
- minden írásbeli munka bekerül a naplóba
- a házi dolgozat és a röpdolgozat szóbeli felelet értékű, a témazárók súlya nagyobb a félévi és év végi jegyek kialakításában
- az iskola vezetői - az évi tematikus óralátogatásnak megfelelően – a kérdések összeállítását, a témazáró dolgozatok javítását alkalmanként ellenőrzik, és az ellenőrzés eredményét felhasználják a pedagógiai munka értékelésekor. A tematikus látogatások ütemezését az éves munkatervben rögzítik

9.1.3 A tanulmányok alatti vizsgák és a helyi vizsgák

- **Osztályozó vizsga**

Az intérményvezető engedélyével a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól felmentett tanulók számára, valamint – jogszabályban meghatározott feltételek teljesülése esetén – a megengedettnél többet hiányzó tanulók számára szervezett vizsga.
A vizsga letételének célja a félévi/ tanév végi osztályzat, illetve továbbhaladást biztosító bejegyzés megszerzése egy adott tantárgyból.

- **Javítóvizsga**

Azon tanulónak megszervezett vizsga, aki egy adott tantárgyból a tanév végén nem teljesíti az elégséges szintet, vagy a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket.

- **Pótló vizsga**

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

- **Különbözeti vizsga**

A különbözeti vizsga célja, annak megállapítása, hogy a más osztályból, csoportból érkező tanuló rendelkezik-e a tanulmányi folytatásához szükséges ismeretekkel.
Az iskolaváltáskor előírt különbözeti vizsga feltételeit az intézményvezető a vizsga engedélyezésekor határozza meg.

- **Helyi vizsgák**

A Pécsi Kodály Zoltán Gimnáziumban az alábbi évfolyamokon és tantárgyakból a felsoroltak szerinti helyi vizsgarendszer működik:

7. évfolyam	matematika	május	írásbeli
8. évfolyam	matematika	május	írásbeli
9. évfolyam Kny	célnyelv	január, június	írásbeli és szóbeli
9. évfolyam	matematika	május	írásbeli
	célnyelv	május/június	írásbeli és szóbeli
10. évfolyam	matematika	május	írásbeli
	célnyelv	május/június	írásbeli és szóbeli
	idegen nyelv	június	szóbeli
11. évfolyam	matematika	május	írásbeli
	magyar irodalom	április/május	szóbeli
	történelem	május	szóbeli
	célnyelv	május/június	írásbeli és szóbeli
	célnyelvi civilizáció	február/március	szóbeli
	idegen nyelv	március/április	írásbeli

12. évfolyam	matematika	április	írásbeli
	történelem	február	írásbeli
	célnyelv	január	írásbeli és szóbeli
	idegen nyelv	március/április	írásbeli

9.1.4 Vizsgaszabályzat

A tanulmányok alatti vizsgák és a helyi vizsgák tartalmi követelményei megegyeznek a helyi tantervünk adott tantárgyra, képzési formára és évfolyamára vonatkozó követelményeivel.

A tanulmányok alatti vizsgák szerkezete, részei és az értékelés elvei a tantárgyankénti vizsgaleírásokban találhatók. A vizsgaszabályzat részét képezi az iskola oktatási helyi tantervének, melyet a pedagógiai program melléklete tartalmaz. A vizsgaszabályzat megtalálható az iskola honlapján (www.kodaly-pecs.sulinet.hu)

9.1.5 Gyakorlati ellenőrzés - testnevelés

A tanulók munkájának ellenőrzése:

1. A tanulók munkájának értékelése felkészültsége, hozzáállása és fejlődése alapján érdemjegyekkel.
2. A Netfit teszteknél az OM által kiadott értékelési táblázat alapján.

9.2 Kétszintű érettségi vizsga

Tanulóink érettségi tantárgynak választhatják érettségi vizsgaszabályzatban és a helyi tantervben előírtakat.

9.2.1 A középszintű érettségi vizsgák témakörei

Az érettségi témaköröket mindig az adott tanév érettségi szabályainak megfelelően készítjük el.

A jelenlegi szabályok szerint (2016.)

Kötelező érettségi tantárgyak

1. **Magyar nyelv és irodalom**

Irodalom Magyar nyelv

1. Művek a magyar irodalomból I. kötelező szerzők
2. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők
3. Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők
4. Művek a világirodalomból
5. Színház-és dráma
6. Az irodalom határterület
7. Regionális kultúra és a határon túli irodalom

1. Kommunikáció
2. Ember és nyelvhasználat
3. A magyar nyelv története
4. Nyelv és társadalom
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés

2. **Történelem**

1 . Gazdaság, gazdaságpolitika anyagi kultúra, pénzügyi és gazdasági ismeretek
2. Népesség, település, életmód
3. Egyén, közösség, társadalom, munkaügyi ismeretek
4. Politikai berendezkedések a modern korban
5. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
6. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés
7. Szabad témakör

3. **Matematika**

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok

1.1. Halmazok
1.2. Matematikai logika
1.3. Kombinatorika
1.4. Gráfok

2. Számelmélet, algebra

2.1. Alapműveletek
2.2. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
2.3. Racionális és irracionális számok
2.4. Valós számok
2.5. Hatvány, gyök, logaritmus
2.6. Betűkifejezések
2.7. Arányosság
2.8. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
2.9. Középértékek, egyenlőtlenségek

3. Függvények, az analízis elemei

3.1. A függvény

3.2. Egyváltozós valós függvények

3.3. Sorozatok

3.4. Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei

4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

4.1. Elemi geometria

4.2. Geometriai transzformációk

4.3. Síkbeli és térbeli alakzatok

4.4. Vektorok

4.5. Trigonometria

4.6. Koordinátageometria

4.7. Kerület, terület

4.8. Felszín, térfogat

5. Valószínűség-számítás, statisztika

5.1. Leíró statisztika

5.2. A valószínűségszámítás elemei

4. **Élő idegen nyelvek** (angol, német, francia, spanyol, olasz)

1. Személyes vonatkozások, család:

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. Ember és társadalom:

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatások (posta)
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk:

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben
- Időjárás

4. Az iskola:

- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa:

- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód:

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás:

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás, stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, Internet
- Kulturális események

8. Utazás, turizmus:

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika:

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

Választható érettségi tantárgyak

1. Fizika

1. *Kinematika – a mozgástan elemei*
2. *Dinamika – a newtoni mechanika elemei*
3. *Munka, energia, teljesítmény*
4. *Folyadékok és gázok mechanikája*
5. *Hőtani alapjelenségek, gáztörvények*
6. *Energia, hő és munka, a hőtani főtételei, molekuláris hőelmélet*
7. *Halmazállapot változások*
8. *Elektromos töltés, elektromos erőtér*
9. *Mozgó elektromos töltések – egyenáram*
10. *Mechanikai rezgések, hullámok*
11. *Mágnesség és elektromosság – elektromágneses indukció, váltakozó áram*
12. *Hullám- és sugároptika*
13. *Az atomok szerkezete*
14. *A magfizika elemei*
15. *Csillagászat és aztrofizika*

2. **Kémia**

1. Atomszerkezet

Az atomok felépítése, jellemzői, az atomok elektronszerkezete

A periódusos rendszer felépítése; az atomszerkezet és a periódusos rendszerbeli helyi kapcsolata

Egyszerű ionok képződése; ionrácsos anyagok képletei

Molekulaszerkezet

Egyszerű szervetlen és szerves molekulák szerkezete, összetett ionok (ammónium- és oxóniumion) szerkezete; összeg- és szerkezeti képletek írása; alak – kötésszög – polaritás

A kovalens kötés fajtái, példákkal (szervetlen és szerves molekulák példáján)

2. Anyagi halmazok

Kristályrács-típusok és az anyagok tulajdonságainak összefüggései

A molekularácsos anyagok tulajdonságai és a másodrendű kötések erősségének kapcsolata (szervetlen és szerves anyagok példáján bemutatva)

Valódi és kolloid oldatok jellemzői, kolloid rendszerek

3. Kémiai reakciók

A kémiai reakciók csoportosítása különböző szempontok szerint (irány, sebesség, reakcióhő, részecskeátmenet; gáz- és csapadékképződéssel járó; szerves reakciótípusok)

Sztöchiometriai és egyszerű ionegyenletek felírása, rendezése; az egyenletrendezés szabályainak bemutatása különböző típusú reakciók példáján; az egyenlet mennyiségi jelentése

Sav-bázis reakciók; kémhatás és pH; sók hidrolízise

Redoxi-reakciók; égési reakciók; galvánelemek; a sósav és NaCl elektrolízise; Faraday törvények

4. Szervetlen kémia

Nemfémes elemek atom- és halmazszerkezete, fizikai és kémiai tulajdonságai, előfordulása a természetben, gyakorlati jelentősége

A szén fontosabb szervetlen vegyületeinek képlete, fizikai és kémiai tulajdonságai, előfordulása, gyakorlati jelentősége, élettani hatása – szén-monoxid, szén-dioxid, szénsav, karbonátok, szódabikarbóna; a víz szerkezete, fizikai tulajdonságainak gyakorlati jelentősége, szerepe oldáskor, illetve kémiai reakciókban

Fémek, fémcsoportok összehasonlítása (szerkezet, fizikai tulajdonságok, reakciókészség, reakciók, fontosabb vegyületeik)

5. Szerves anyagok

A szerves anyagok csoportosítása (a szénatomok közti kötés, szénlánc, funkciós csoportok szerint) példákkal

Az alkánok homológsora; konstitúciós izomerek elnevezése; a metán reakciói és jelentősége; az etén és etin előállítása (laboratóriumi és ipari); benzol szerkezete és tulajdonságai; izomerek (konstitúciós és geometriai)

Természetes szénhidrogénforrások – a kőolaj feldolgozása, a feldolgozás termékei

A mindennapi életben fontos egyszerű heteroatomos vegyületek szerkezete (funkciós csoport), jellemző reakciói, felhasználása, élettani hatása, veszélyei

Makromolekulás szerves anyagok összetétele, jelentősége, fontosabb jellemzői – műanyagok csoportjai, szénhidrátok (mono-, di- és poliszacharidok), fehérjék (aminosav-sorrend, biológiai szerep, kicsapási és színreakciók), nukleinsavak (DNS és RNS összehasonlítása)

6. Gyakorlati feladatok megoldásának követelményei:

Egyszerű kísérletek elvégzése leírás alapján; a tapasztalatok értelmezése.

A természettudományos megfigyelési, kísérleti és elemzési módszerek alkalmazása.

A megfigyelés (mérés) során nyert adatok rendezése, értelmezése.

Képlet- és adatgyűjtemény önálló használata.

Az anyagok tulajdonságainak összehasonlítása és értelmezése ábra, táblázat adatai, grafikon alapján.

7. Biológia

1. *Bevezetés a biológiába*
2. *A biológia tudománya*
3. *Az élet jellemzői*
4. *Fizikai, kémiai alapismeretek*
5. *Egyed alatti szerveződési szintek*
6. *Szervetlen és szerves alkotóelemek*
7. *Az anyagcsere folyamatai*
8. *Sejtalkotók*
9. *Az egyed szerveződési szintje*
10. *Nem sejtes rendszerek*
11. *Önálló sejtek*
12. *Többsejtűség*
13. *Szövetek, Szervek, Szervrendszerek, Testtájak*
14. *Az ember életműködései*

15. *A táplálkozás*
16. *A légzés*
17. *Az anyagszállítás*
18. *A kiválasztás*
19. *A szabályozás*
20. *Szaporodás és egyedfeljődés*
21. *Egyed feletti szerveződési szintek*
22. *Populáció*
23. *Életközösségek*
24. *Bioszféra*
25. *Ökoszisztéma*
26. *Környezet és természetvédelem*
27. *Öröklődés,változékonyság,evolúció*
28. *Molekuláris genetika*
29. *Mendeli genetika*
30. *Populációgenetika és evolúciós folyamatok*
31. *A bioszféra* evolúciója

8. Földrajz

1. *Kozmikus környezetünk vagy térképi ismeretek*
2. *A geoszférák földrajza és környezeti problémák*
    - *Kőzetburok, földtörténet*
    - *Vízburok*
    - *Levegőburok*
3. *Földrajzi övezetesség*
4. *A kontinensek természetföldrajza*
5. *Magyarország és tájainak természetföldrajza*
6. *Népesség- és településföldrajz*
7. *A világ változó társadalmi-gazdasági képe*
8. *A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országok és országcsoportok*
9. *Európa és a többi kontinens földrajzi jellegzetességei*
10. *Magyarország földrajza. Hazánk helye és kapcsolatai a Kárpát-medencében és Európában*
11. *Globális környezeti problémák*

9. Informatika

1. Információs társadalom
    1.1. A kommunikáció
    1.2. Információ és társadalom
2. Informatikai alapismeretek – hardver
    2.1. Jelátalakítás és kódolás
    2.2. A számítógép felépítése
3. Informatikai alapismeretek – szoftver
    3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai
4. Szövegszerkesztés
    4.1. A szövegszerkesztő használata
    4.2. Szövegszerkesztési alapok
    4.3. Szövegjavítási funkciók
    4.4. Táblázatok, grafikák a szövegben
5. Táblázatkezelés
    5.1. A táblázatkezelő használata
    5.2. A táblázatok felépítése
    5.3. Adatok a táblázatokban
    5.4. Táblázatformázás
    5.5. Táblázatok, szövegek, diagramok
    5.6. Problémamegoldás táblázatkezelővel
6. Adatbázis-kezelés
    6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
    6.2. Az adatbázis-kezelő program interaktív használata
    6.3. Alapvető adatbáziskezelési műveletek
    6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok
7. Információs hálózati szolgáltatások
    7.1. Kommunikáció az interneten
    7.2. Web-lap készítés
8. Prezentáció és grafika
    8.1. Prezentáció (bemutató
    8.2. Grafika
9. Könyvtárhasználat
    9.1. Könyvtárak

9.2. Dokumentumok

9.3. Tájékoztató eszközök

10. Ének-zene

I. Éneklés

1. Népzene
2. Műzene
    - Középkor
    - Reneszánsz
    - Barokk
    - Bécsi klasszika
    - Romantika
    - Századforduló
    - XX. századi és kortárs zene

II. Műelemzés

1. Népzene
2. Műzene
    - Középkor
    - Reneszánsz
    - Barokk
    - Bécsi klasszika

III. Zenetörténet

1. Népzene
2. Műzene
    - Középkor
    - Reneszánsz
    - Barokk
    - Bécsi klasszika
    - Romantika
    - Századforduló
    - XX. századi és kortárs zene

IV. Zenefelismerés

1. Népzene
2. Műzene

    Reneszánsz

    Barokk

    Bécsi klasszika

    Romantika

    Századforduló

    XX. századi és kortárs zene

2.3. Zeneelmélet

2.4. Dallamírás

    Stíluskörön kívül

11. Rajz és vizuális kultúra

1. Alkotás. A vizuális nyelv alapelemei. Technikák.
2. Ábrázolás, látványértelmezés. Forma, alak, karakter.
3. Szerkezet, működés, kompozíció
4. Térértelmezés, térmélység, takarásos, helyzet, axonometria, perspektíva
5. Színértelmezés
6. Mozgásértelmezés
7. Megjelenítés, közlés, kifejezés
8. Folyamat, mozgás, idő
9. Vizuális információ
10. Vizuális minőségek
11. Fotó és mozgókép
12. Tárgy és környezetkultúra
13. Kifejezés és képzőművészet
14. Művészettörténeti korszakok és stílusok

12. Testnevelés

Tananyag - gyakorlat:

1. Mászás, függeszkedés
2. Gimnasztikagyakorlat

3. Torna – a talajgyakorlat és a szekrényugrás bemutatása kötelező, egy további szerkötelezően választható.

4. Labdajáték – egy labdajáték választása kötelező.

4.1 Röplabda

4.2 Kosárlabda

4.3 Labdarúgás

4.4 Kézilabda

5. Atlétika – egy futó-, egy ugró- és egy dobószám választása kötelező.

6. Választható sportág

6.1 Úszás

6.2 Küzdősport

Tananyag - elmélet:

1. A magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. Az egészséges életmód
4. Testi képességek
5. Gimnasztika
6. Atlétika
7. Torna
8. Ritmikus gimnasztika
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Természetben űzhető sportok

13. Célnyelvi civilizáció

1. A célnyelvi ország(ok) földrajza
2. A célnyelvi ország(ok) gazdasága
3. Politikai viszonyok
4. Társadalmi viszonyok
5. Mindennapi élet, életmód
6. Hagyományok, szokások, ünnepek
7. Környezetvédelem

8. Sport
9. A célnyelvi ország(ok) történelme, irodalma, művészete

14. Tánc és dráma

1. Az ókori dráma és színház
2. A középkori színház
3. Az angol reneszánsz színház és dráma
4. A spanyol barokk dráma
5. A francia klasszicista dráma
6. A régi magyar dráma
7. A XIX.sz. magyar dráma
8. XX. Szaázadi magyar dráma
9. A modern polgári dráma kialakulása
10. Csehov és Sztanyiszlavszkij
11. Brecht drámái
12. A XX.sz. meghatározó színházi irányzatai
13. Napjaink meghatározó színházi irányzatai
14. A drámai műnem sajátosságai
15. A színjátszás, mint kommunikáció
16. Dramaturgiai és színházelméleti fogalmak
17. A színházművészet, mint összművészet
18. Színházi szakmák
19. Drámai konvenciók
20. A drmájáték elemei
21. Drámajáték és önismeret
22. Drámapedagógia
23. Bábjáték
24. Mozgásművészet és tánc

15. Mozgókép és médiaismeret

1. A média kifejezőeszközei: Figyelemirányítás, hangulatteremtés, értelmezés
2. A mozgóképi elbeszélés
3. Szerzői kultúra és tömegkultúra, mint eltérő beszédmódok
4. A média társadalmi szerepe, használata.

5. Tömegkommunikáció, hálózati kommunikáció, személyközi kommunikáció, nyilvánosság
6. Az új média formái és szövegépítkezési sajátosságai
7. Médiaipar, médiafogyasztás – és befogadás
8. Médiareprezentáció, valószerűség
9. Médiaetika, médiaszabályozás

10. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

10.1.1 Képzési irányok:

A jelű: Ének-zene speciális és általános tantervű osztály

B jelű: Humán és általános tantervű osztály

D jelű: Olasz - magyar két tanítási nyelvű osztály

E jelű: Spanyol-magyar két tanítási nyelvű osztály

10.1.2 Kéttannyelvű tagozat:

A tagozaton a képzési idő 5 év. A célnyelvi előkészítő évfolyamon (9.Kny osztály) a tanulók heti 20 órában, három 10-12 fős csoportban tanulják az olasz, illetve a spanyol nyelvet. A tanév folyamán olyan fokú nyelvtudásra kell szert tenniük, hogy a 9. osztálytól képesek legyenek 3-4 tantárgyat célnyelven tanulni.

A 9. osztálytól kezdve heti 6 órában, két csoportban folytatódik az olasz, illetve a spanyol nyelv tanítása és két csoportban célnyelven tanítjuk a történelem, a matematika, a földrajz és a fizika tantárgyakat.

A második idegen nyelvet (angol és német) a tagozatos osztályoknak évfolyam szinten öt csoportban tanítjuk. A csoportbontás nyelvválasztás és szintfelmérés alapján történik.

10.1.3 Ének – humán és általános tantervű osztályok:

Minden osztályunkban a matematika és az informatika oktatása két csoportban történik.A tanulókat képességeik alapján bontjuk két csoportba. Az első (angol vagy német) és második (olasz, spanyol vagy francia) idegen nyelvet évfolyam szinten választás és szintfelmérés alapján, létszámtól függően bontjuk csoportokba.

Emelt szintű oktatás:

A 11. és 12. évfolyamokon heti 2-2 órában, három sávban emelt szintű oktatás is folyik. A sávokban lévő tantárgyakat a tanulók igényeinek előzetes felmérése alapján alakítjuk ki, úgy hogy minden tanuló tanulhassa az általa választott két tantárgyat Emelt szintű oktatás esetén a kötelező csoportbontás a jelentkezés és szintfelmérés alapján történik.

Azokban az esetekben, amikor valamely tantárgyat csoportbontásban tanítunk, a tanuló megválaszthatja, hogy melyik, képességének legjobban megfelelő csoportban szeretné az adott

tantárgyat tanulni. Ha a szaktanár és az osztályfőnök nem ért egyet a választással, akkor a szülő és a tanuló meghallgatásával az osztályban tanító tanárok és az iskola vezetősége együtt döntik el. A csoportbontás lehetőségéről a tanév végén a szaktanár illetve az osztályfőnök tájékoztatja a tanulókat és szüleiket.

11. AZ EGÉSZSÉGMEGŐRZÉSSEL KAPCSOLATOS KONKRÉT FELADATOK

11.1 A tanulók fizikai állapotának mérése, ezek módszerei

A Magyar Diáksport Szövetség megalkotta a „Testnevelés az Egészségfejlesztésben Stratégiai Intézkedések” (TESI) projektet, melynek egyik eleme a tanulók fittségi állapotának évenkénti mérése. Az MDSZ szakemebrei által kidolgozott új, egységes, egészségközpontú fittségmérési és értékelési rendszer a „Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt”, vagyis a NETFIT nevet kapta. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2014-es módosítása alapján iskolánk testnevelői is ezt a tesztet használják a tanulók fittségének évenkénti mérésére.

A NETFIT felmérés lépései

- Az iskolai NETFIT adminisztrátor elvégzi a teszt elvégzésének előkészítését az informatikai rendszerben.
- A testnevelők tájékoztatják a diákokat a NETFIT teszt céljáról, lényegéről, ismertetik az egyes próbák helyes végrehajtási módját, elvégzik a szükséges adminisztratív és szervezési előkészületeket.
- Iskolánk testnevelői az adott tanév rendjében meghatározott időszakban felmérik az összes tanuló fittségi állapotát a NETFIT teszt segítségével. A méréshez az iskolában megfelelő számú speciális mérőeszköz áll rendelkezésre.
- A testnevelők felviszik a kapott adatokat a NETFIT online felületére. A kapott adatokat a munkaközösség elemzi, összehasonlítja az elmúlt évek adataival, illetve az elmúlt időszak országos, megyei átlagértékeivel.
- A tanulók és a szülők a tanulóknak kiosztott, és bizalmasan kezelt kód segítségével beléphetnek a NETFIT online rendszerébe, és maguk is elemzhetik a tanuló eredményeit.
- A testnevelők értékelik az egyes tanulócsoportok teljesítményét, és egyéni elbeszélgetés során kijelölik a fejlesztendő területeket, javaslatot tesznek a tanulóknak az egyéni fejlesztési tervet illetően.

A NETFIT-et alkotó tesztek áttekintése

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

- Testösszetétel és tápláltsági profil:
  Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI).
  Testmagasság mérése.
  Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék.
- Aerob fittségi (állóképességi) profil:
  Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás.
- Vázizomzat fittségi profil:
  Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége.
  Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága.
  Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje.
  Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje.
  Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje.
- Hajlékonysági profil:
  Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem.

A tesztek pontos végrehajtásához a NETFIT Kézikönyv és a http://www.mdsz.hu/netfit/fittsegi-profilok-es-tesztek/ honlapon található videóanyag ad konkrét útmutatást.

A NETFIT teszt értékelése

Az egyes próbák eredményei - a nemnek és életkornak megfelelően differenciáltan kidolgozott értékelési táblázat alapján – három fittségi zónába sorolják a tanulókat az adott teszt által mért képesség, illetve fizikai funkció tekintetében:

egészségzóna / fejlesztés szükséges / fokozott fejlesztés szükséges.

12. AZ EGÉSZSÉGMEGŐRZÉSSEL KAPCSOLATOS TANTÁRGYAK LEHETŐSÉGEI

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve
- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök és a tornaszerek
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat
- egyik stratégiai cél a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre szocializálása
- az életkornak, érdeklődésnek és fizikai állapotnak megfelelő rendszeres fizikai aktivitás élethossziglan teremtsen igényt az öntevékeny testedzésre, önálló sportolásra és motoros önkifejezésre.
- a testnevelés és sport műveltségi terület másik stratégiai célja a motoros műveltség eszközeivel történő személyiségfejlesztés
- a motoros tanulás, a motorikus cselekvésbiztonság fejlesztésén keresztül fejlődjenek a tanulók személyes készségei, képességei, kompetenciái.
- a motoros cselekvések járuljanak hozzá a problémamegoldó és kritikus gondolkodás valamint a kreativitás fejlesztéséhez
- az önismerettel, az önkontrollal, a szabálykövető magatartással együtt a feladatorientált kapcsolatteremtés és együttműködés szintje is fejlődjön
- neveljük tanulóinkat az egyéni és közös célok elérésére, a közösségi sikerek együttes megélése során a küzdeni tudásra, a kudarc és a monotónia tűrésére is

- a sport személyiségfejlesztő hatása eredményeként a tanulók legyenek képesek stabilan követni a szabályokat, elfogadni a normákat és mintákat, a megmérettetést és az értékelést
- a tanulókban alakuljon ki az egészséges testkép és testtudat
- a fenti stratégiai célok megvalósulásához szükséges a játék- és sportkultúrában való jártasság, valamint az igény az egészséges és esztétikus test, a biomechanikailag helyes testtartás, az egészségközpontú tevékenységrendszer kialakítására és fenntartására.
- a testnevelés és sporttevékenységek révén a tanulók szerezzenek a mindennapokban is hasznosítható tudást a rendszeres fizikai aktivitás előnyeiről és hatásairól, ezáltal fejlődjön egészségi és edzettségi állapotuk, személyiségük, becsüljék meg a teljesítményekhez szükséges erőfeszítéseket
- harmadik stratégiai cél a tehetséggondozás, a sportban tehetségesek felkarolása - a tanuló erős és gyenge oldalát egyaránt támogatva, segítve
- a tanulóközpontú fejlesztés – ami a differenciáláson és a motiváción keresztül valósul meg -, segítse a tehetségek kibontakozását, és a hátrányos helyzetű tanulók társadalmi integrációját
- szükséges a lelki egészség erősítése és fejlesztése, valamint a prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása

12.1 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

12.1.1 Alapvetés, céljaink megfogalmazása:

Ki kell alakítanunk a diákban az ember és a természet harmonikus kapcsolatára való törekvést, a természet szeretetére és az élet tiszteletére való nevelés által. Célunk, hogy diákjaink legyenek képesek helyesen értékelni a bolygónkon és a szűkebb hazánkban mutatkozó válságtüneteket, s a maguk lehetőségei szerint tegyenek a környezeti válság további elmélyülése ellen. Legyenek képesek a környezeti harmónia létrehozásához szükséges életvitel, szokások kialakítására.

Véleményünk szerint nem csak a szomatikum területén, hanem minden műveltségi területen belül meg kell találni a lehetőségét az egészséges életmódra nevelésnek. Mindent meg kell tenni a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése érdekében. Törekedni kell olyan iskolai élettér kialakítására, mely elősegíti az egészséges testi, lelki és szociális fejlődést.

Az iskola környezeti nevelési programja

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Általános célok, értékek

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének) mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése.

Pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- a környezetetika fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia és segítő életmód kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése
- a helyzetfelismerés, az ok-okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése

12.1.2 Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Hagyományos tanórai foglalkozások

Minden tantárgy tanításához a szaktanárok (munkaközösségek) kidolgozzák a helyi tanterv illetve a tanmenetek mélységében a környezeti nevelési tartalmakat és azok megvalósítására használt tevékenységi formákat, módszereket.

Összeállításához a sok segédkönyv mellett segítséget nyújt az alábbi két alapkiadvány:

- NAT, MKM, 1995
- ***Kerettantervi útmutató a környezeti nevelés helyi szintű tervezéséhez***

A tantárgyak lehetőségei

Magyar nyelv és irodalom

Az anyanyelvi kommunikáció, mint kulcskompetencia kialakítása. Gondolatok, érzelmek felkeltése, vélemények kifejezése szóban és írásban egyaránt.

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását
- ismerjék meg a közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket)
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit.

A tanulókban

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség
- növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával

- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

- A tanulókértsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

Idegen nyelv

A tanulók

- kerüljenek birtokába az idegen nyelvi kommunikáció kompetenciájának. A szókincs fejlesztése, a funkcionális nyelvtan ismerete és használata, a megfelelő írásbeli és szóbeli kommunikáció jellemezze őket.
- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projektmunkában választ keresni
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön.

Matematika

A tanulók

- az elsajátított matematikai kompetenciák birtokában fejlett gondolkodókészséggel rendelkezzenek és tanulják meg az elméleti ismereteket alkalmazni a mindennapi feladatokban.
- Váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják.
- Legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- Tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemeznilogikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön.
- Váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására.
- Ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni.
- Legyenek képesek reális becslésekre.
- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

Természettudományok

A természettudományok területén rendelkezzenek tanulóink azokkal a kompetenciákkal, melyek birtokában értik az egyes tudományterületek közötti összefüggéseket, egységes szemlélet alakuljon ki bennük az őket körülvevő anyagi világról, értsék és tudják megoldani azokat a problémákat, melyek az egyén szintjén jelentkezhetnek mindennapjaikban. Legyenek érdeklődőek és annak ellenére, hogy iskolánk elsősorban a humán értékeket preferálja, legyen lehetőségük műszaki és természettudományos területeken való továbbtanulásra.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit

- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárokká
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket
- értsék meg, hogy a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszert illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek a természetről szólóalkotásokat létrehozni
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni

- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre
- vegyenek részt olyan képzőművészeti pályázatokon, melyek témája a környezetvédelem

Etika

A tanulók

- legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák
- tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk

Informatika (számítástechnika és könyvtárhasználat)

A tanulók

- legyenek képesek az Interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelel ő következtetéseket levonni
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjék meg az informatikában (pl. az Internet használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre
- tudjanak szerkeszteni és nyomtatni környezetvédelmi újságokat és posztereket
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások)
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása) segítségével

- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve
- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök és a tornaszerek
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat

A nem hagyományos tanórai formák

- Évente egy alkalommal – az egészségnap keretében – mecseki kirándulást szervezünk, amelyen a környezetvédelemmel kapcsolatos feladatokat is meg kell oldaniuk az osztályoknak.
- Folyamatosan szervezzük a szelektív hulladékgyűjtést.
- A keleti városrész és az iskola környékének takarításában részt veszünk, erre akciókat szervezünk.
- A tanulmányi kirándulásokon, kórusaink külföldi turnéin és külföldi cserekapcsolatok alkalmával igyekszünk megismertetni tanulóinkkal a meglátogatott vidékek környezeti sajátosságait.
- Szorgalmazzuk a környezeti neveléssel kapcsolatos pályázatokon (tudományos, művészeti, stb. témakörökben) való részvételt.

12.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának elvei

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek az egészségnevelési program részeként épül be az iskola tantervébe, amelynek célja a tanulók pozitív életszemléletének és segítő attitűdjének kialakítása, fejlesztése.

A tantárgy a legalapvetőbb segítségnyújtási ismeretek átadására, begyakoroltatására helyezi a hangsúlyt. Az oktatás elsősorban a szakirodalmi háttérre támaszkodik, melynek átadása részben előadás, beszélgetés, részben gyakorlati feladatok formájában történik. A tananyag magában foglalja az újraélesztéssel, a baleset megelőzéssel, a baleseti sérült ellátásával, az egészségügyi intézmények bevonásával kapcsolatos tudnivalókat, a szituációs gyakorlatok pedig az elméleti ismeretek megszilárdítását segítik.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek oktatására évente és osztályonként 5 órában, külön óraszámban kerül sor. Az oktatás nem az osztályfőnöki órák terhére zajlik, hogy azokon igény szerint más egészségnevelési téma is helyet kaphasson. Érdeklődés esetén fakultáció keretében városi versenyre történő felkészítés, illetve jogosítvány megszerzéséhez szükséges elsősegély vizsgához konzultáció lehetősége is biztosított.

Az első tanévben az oktatás kizárólag a végzős osztályok számára biztosított, azt követően felmenő rendszerben a 11. és a 12. osztályban, a tanév során előre meghatározott időpontokban. Az órák tervezése során figyelembe vesszük az osztályfőnökök, a szaktanárok és az egyes osztályok igényeit és tapasztalatait.

Az elsősegély-nyújtási ismeretek tudásanyaga kapcsolódik az egészségfejlesztéshez, valamint annak tantárgyi megjelenítéséhez az etika és biológia órákon, illetve az iskolában működő drogprevenciós munkacsoport működéséhez is, amely a droghasználat megelőzésére, illetve a droghasználat során bekövetkező balesetek esetében alkalmazható segítségnyújtási ismeretek átadására helyezi a hangsúlyt.

13. A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az iskola kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítására.

Az intézményi esélyegyenlőségi programnak alapvető célja, hogy az iskola biztosítsa az oktatási szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, figyeljen az esélyteremtésre, a halmozottan hátrányos helyzetű diákok hátrányainak kompenzálására, lemorzsolódásuk csökkentésére, továbbtanulási arányuk növelésére, valamint az esetleges diszkrimináció visszaszorítására.

13.1 A HHH-tanulók iskolai sikerességének javítása

1. Az oktatás színvonalának emelése
   - belső értékelési rendszer megerősítése
   - a pedagógiai módszertan fejlesztése
   - kompetenciafejlesztési intézkedési terv készítése
   - TÁMOP és egyéb pályázati lehetőségek kihasználása
2. Felkészítő program a HHH-tanulóknak.
   - egyéni fejlesztések, csoportos foglalkozások beindítása az iskolában
   - tanulók mentorálása
   - jelzőrendszer működtetése a problémák gyors felismerésére és kezelésére
   - az Útravaló Programba történő még intenzívebb bekapcsolódás
3. Tájékoztatás, kommunikáció
   - Informálódás, és tájékoztatás a HH és HHH-tanulók továbbtanulási lehetőségeinek támogatási rendszeréről, annak érdekében, hogy az iskola továbbtanulásra tudja sarkallni a hátrányos helyzetű tanulóit.
   - Pályázati programok feltárása, pályázatok folyamatos nyomon követése
   - A HHH-tanulók megismertetése a számukra biztosított továbbtanulási lehetőségekkel, támogatásokkal
   - szülői tájékoztató program végrehajtása, továbbtanulás, kollégiumi részvétel, stb. fontosságáról; a kommunikáció és együttműködés hatékonyságának növelése a szülőkkel és segítő szolgáltatásokkal, társadalmi partnerekkel
   - pályaorientáció hangsúlyosabbá tétele az osztályfőnöki órák tananyagában
   - prevenciós programok megvalósítása

13.2 Pedagógiai módszerek, pedagógusi kompetenciák fejlesztése

1. A pedagógusok ismerjék és alkalmazzák a korszerű, inkluzív pedagógiát, differenciáló módszertant és a kulcskompetenciákat fejlesztő programokat a HHH tanulók eredményes oktatásának megvalósítása érdekében.

    - Továbbképzési terv készítése
    - Pedagógus-továbbképzések igénybevétele, módszertani adaptáció megtervezése és megvalósítása a tantestület aktív bevonásával, a tanórai gyakorlat fejlesztése Vonatkozó pályázati lehetőségekbe (TÁMOP) történő bekapcsolódás
    - A kiegészítő normatív vagy egyéb támogatások igényjogosultjainak számbavétele, az igényjogosultság megállapításához szükséges adminisztratív feltételek megteremtése
    - A kiegészítő források jog-, és szakszerű felhasználására, a hatékony felhasználás monitorozása

14. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

Azok a tanulók, akik a tanulásban, vagy más tevékenységük révén kiemelkedő teljesítményt nyújtanak, az elért eredmények, teljesítmények értékének függvényében elsősorban erkölcsi, esetenként pénz-, vagy tárgyjutalomban részesülhetnek.

14.1 Dicséretek fajtái:

- szaktanári
- osztályfőnöki
- igazgatói
- tantestületi
- Kodály-díj

Az első négy dicséret fajtát egyszeri, vagy legfeljebb egy tanévben nyújtott kiemelkedő eredményért, tevékenységért ítélheti oda az arra jogosult pedagógus, vagy pedagógus testület. Ilyen lehet:

- kiemelkedő tanulmányi eredmény
- tanulmányi versenyeken elért kiváló eredmény
- kiemelkedő sport, vagy kulturális tevékenység, eredményesség
- hiányzásmentes tanév
- karitatív tevékenység
- példamutató magatartás

A szaktanári és osztályfőnöki dicséretekről a tanuló ellenőrző füzetébe írva tájékoztatjuk a szülőket, az igazgató és tantestületi dicséreteket az iskola közössége előtt, oklevél kíséretében adjuk át.

Kodály-díjban minden tanévben az az egy, legfeljebb két végzős tanuló részesülhet, aki 4, illetve 5 éven keresztül kiemelkedő tanulmányi eredményt nyújtott, példamutató magatartást tanúsított, ezen felül országos tanulmányi versenyeken szép eredményeket ért el, a sport, vagy a kulturális tevékenységében kiemelkedett társai közül.

A Kodály-díjjal oklevél és pénzjutalom jár, melyet minden évben a ballagási ünnepségen ad át az iskola igazgatója.

A magatartás és szorgalom jegyek megállapítását a Házirendünk is szabályozza, az alábbiak szerint:

Magatartás jegyek

- példás: fegyelmi vétsége nem volt, tanulmányi és közösségi feladatait példamutatóan látja el és legfeljebb 1 igazolatlan órája volt
- jó: lényeges fegyelmi vétsége nem volt, tanulmányi és közösségi feladatait jól ellátja és legfeljebb5 igazolatlan órája volt
- változó: enyhébb fegyelmi büntetésben részesült, vagy tanulmányi és közösségi feladatait csakfigyelmeztetés hatására látja el és legfeljebb 12 igazolatlan órája volt
- rossz: súlyosabb fegyelmi büntetésben részesült, és/vagy tanulmányi és közösségi feladatait csakrendszeres figyelmeztetés hatására látta el

Szorgalom jegyek

- példás: legjobb tudása szerint tesz eleget tanulmányi kötelességeinek, és segíti társait is tanulásukbanvagy legalább öt tárgyból javít eredményén
- jó: legjobb tudása szerint tesz eleget tanulmányi kötelességeinek, vagy javít eredményén
- változó: tanulmányi munkája ingadozó színvonalú (max. 1 bukás)
- hanyag: tanulmányi munkája ingadozó színvonalú (1 vagy több bukás vagy tanulmányi eredménye messze elmarad a képességei alapján tőle elvárhatótól)

14.2 A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A **magatartás** érdemjegye az életkori sajátosságokhoz igazodva fejezze ki a közösséghez, annak tagjaihoz való viszonyt (*felelősségérzet, a közösség érdekében végzett tevékenység, viselkedés, hangnem)*.

Tanulóinknál - már a 9. osztályban - a magatartás osztályzat kritériuma lehet, hogy mennyire van meg bennük önmaguk kiteljesítésének az igénye, és hogyan használják ki lehetőségeiket.

Az életkori sajátosságok figyelembevételével (9. osztályban: átmenet általános iskolából középiskolába, 10. osztályban: az iskolai normák betartásának mértéke, 11. osztályban: a felelősségtudat alakulása, 12. osztályban: felelősségvállalás társaiért is) a magatartás jegyek megállapításánál a következő szempontok figyelembe vételét javasoljuk:

- a közösségi tevékenységek kezdeményezése, önkéntes vállalása,

- példamutató viselkedés, az emberi együttélés elemi normáinak megvalósítása, tisztelet a felnőttek és diáktársak iránt,
- fokozódó önállóság, vállalkozó szellem, nyitottság, aktivitás a közvélemény formálásában.

Magatartás jegyek

- 5 - példás: fegyelmi vétsége nem volt, tanulmányi és közösségi feladatait példamutatóan látja el és legfeljebb 1 igazolatlan órája volt
- 4 - jó: lényeges fegyelmi vétsége nem volt, tanulmányi és közösségi feladatait jól ellátja és legfeljebb5 igazolatlan órája volt
- 3 - változó: enyhébb fegyelmi büntetésben részesült, vagy tanulmányi és közösségi feladatait csakfigyelmeztetés hatására látja el és legfeljebb 12 igazolatlan órája volt
- 2 - rossz: súlyosabb fegyelmi büntetésben részesült, és/vagy tanulmányi és közösségi feladatait csakrendszeres figyelmeztetés hatására látta el

A **szorgalmat** minősítő osztályzat fokozatának megállapításakor a legfőbb megkülönböztető vonás az, hogy a tanuló tanulmányi munkához való viszonyában milyen szerepet játszik az igényesség és rendszeresség, a kötelességtudat és érdeklődés. Figyelembe kell venni a tanuló életkörülményeit, közvetlen környezetét, hogy számba vegyük: mennyi erőfeszítést kell tennie annak érdekében, hogy tanulmányi munkáját folyamatosan, eredményesen végezhesse.

Az igazgató a tanév egynegyedének, felének és háromnegyedének teljesítése után az osztályfőnökkel közösen áttekinti valamennyi tanuló pillanatnyi tanulmányi helyzetét, mulasztásait és az esetleges magatartási problémákat. Amennyiben azt állapítják meg, hogy ezen területek bármelyikén a tanuló – neki felróható okokból – megszegi kötelezettségeit, akkor ellene fegyelmező intézkedéseket kell foganatosítani, illetve – kirívóan súlyos esetben, többszöri figyelmeztetés után – fegyelmi eljárást kell kezdeményezni.

Szorgalom jegyek

- 5 - példás: legjobb tudása szerint tesz eleget tanulmányi kötelességeinek, és segíti társait is tanulásukbanvagy legalább öt tárgyból javít eredményén
- 4 - jó: legjobb tudása szerint tesz eleget tanulmányi kötelességeinek, vagy javít eredményén
- 3 - változó: tanulmányi munkája ingadozó színvonalú (max. 1 bukás)

- 2 - hanyag: tanulmányi munkája ingadozó színvonalú (1 vagy több bukás vagy tanulmányi eredményemessze elmarad a képességei alapján tőle elvárhatótól)

14.3 A fegyelemsértés mértékétől függő intézkedések az alábbiak:

1. Fegyelmező intézkedés:
   a. szóbeli figyelmeztetés
   b. írásbeli intés, melynek lehetséges fokozatai:
      - szaktanári
      - osztályfőnöki
      - igazgatói
      - tantestületi
      - megbízás visszavonása
2. Fegyelmi büntetés:
      - megrovás
      - szigorú megrovás
      - áthelyezés az évfolyam másik osztályába
      - áthelyezés másik iskolába
      - kizárás az iskolából

15. MELLÉKLETEK

1. Tantárgyi helyi tantervek
2. Vizsgaszabályzat
3. Az iskolai könyvtár pedagógiai programja
4. Digitális fejlesztési terv

A mellékletek az iskola honlapján (www.kodaly-pecs.sulinet.hu) megtalálhatóak.